

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za in-
zemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din.
Amerika letno 1 dolar. — Račun poštno hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Rešitelj Ljubljane v Sloveniji

Polnih 12 let bo minilo v kratkem od onega burnega prevratnega časa, ko smo se osvobodili tujčevega jarma, pa še nismo vedeli, kako se nam bo usoda nadalje krojila. V prvih dnevih novembra leta 1918. se je vozilo skozi Slovenijo vojaštvo s soške fronte in obstojala je nevarnost, da bodo oborožena tujerodna vojaška krđela vsak čas izzvala izgrede in začela ropati. V istem času je preko Postojne in Logatca tudi prodirala italijanska vojska, ki je prispela do Vrhnike in že je kazalo, da bo zasedla tudi belo Ljubljano.

Bilo je 5. novembra 1918., ko se je iz solno-graških ujetniških taborišč pripeljalo v Ljubljano blizu 700 srbskih vojščakov, namenjenih preko Zagreba v domovino. Za njihov prihod je zvedel g. Adolf Ribnikar in zaprosil takratnega podpolkovnika Stevana Švabića in njegove vojsake za pomoč. G. Švabić je prošnji g. Ribnikarja rade volje ustregel in ostal s svojim vojaštvom v Ljubljani. Brez oklevanja se je g. Švabić podal na delo, oborožil svoje vojsake ter šel z malo četo razorožit na ljubljanskem kolodvoru se nahajajoče madžarske čete avstrijske armade. Z občeudovanja vredno naglico se mu je to posrečilo. Madžari so odmetali orožje in g. Švabić je dal potem razorožence odpeljati naprej. V dveh urah je bil ljubljanski kolodvor popolnoma očiščen.

Del svojega vojaštva, 300 oficirjev, je dirigiral podpolkovnik g. Švabić v Zagreb, yendar pa se je mala četa stalno pomnoževala s prihajajočimi bivšimi ujetniki in drugimi vojaki ter dosegla okrog 2000 mož. Tedaj je g. Švabić poslal k italijanski vojaški komandi na Vrhniko rezervnega kapetana g. Milana Nešića z naslednjim pozivom:

«Vojska kraljevine Srbije je v imenu antante zasedla ozemlje Ljubljane. Imam povelje, prepričiti vsak pohod zavezniških italijanskih čet v to zasedeno pokrajino. Bilo bi mi zelo neprijetno, ako bi moral pri izvrševanju tega povelja uporabiti orožje, za kar imam pooblaščenje. Ako bi moralo priti do prelivanja zavezniške krvi, odklanja srbska vojska vsako odgovornost. Prosim komandanta, naj odredi, da se zavezniška italijanska vojska ustavi na razvodju Soče in Save, dokler kraljevska srbska vlada ne uredi tega vprašanja s kraljevsko italijansko vlado. Poveljnik srbskih čet v Sloveniji, podpolkovnik Stevan Švabić.»

Tej zahtevi pa je takoj sledil tudi dejanski ukrep. Podpolkovnik Švabić je s svojimi oboroženimi četami na lastno pest odrinil proti Vrhniki. Spričo njegovega odločnega nastopa so se italijanske čete umaknile. G. podpolkovnik je pustil na Vrhniki malo posadko ter se zopet vrnil v Ljubljano, kjer so njemu in njegovim junakom na čast priredili hvaležni Ljubljančani dva slavnostna večera.

Nedvomno bi brez nastopa g. Švabića in njegovih vojakov Italijani zasedli tudi Ljubljano in ves trboveljski premogovni revir. Ni treba mnogo ugibati, koliko bi še ostalo osvobojene Slovenije, če pomislimo, da gre danes italijanska meja v glavnem tam, do koder so se takrat umaknile italijanske čete.

Rešitelj Ljubljane, tedanji podpolkovnik, sedanjí polkovnik v pokoju, glavni tajnik Aerokluba Jugoslavije, g. Stevan Švabić, je prispel po dolgih letih za nekaj dni zopet med nas. Prišel je v Ljubljano minilo soboto zjutraj, da poseti ljubljanski Aeroklub. Na kolodvoru so dragega gosta pristrčno sprejeli odborniki ljubljanskega Aerokluba s predsednikom Radom Hribarjem, tajnikom dr. Rapetom, gg. inž. Župančičem, inž. Bloudkom, M. Čimermanom in drugimi. Zlasti pristrčno pa se je pozdravil g. Švabić s stariim prijateljem iz tistih burnih dni, načelnikom g. Adolfom Ribnikarjem, in s podpolkovnikom v pokoju, g. Milivojevićem, ki je ob prevratu so-

deloval v Švabićevi četi. V teku dopoldneva si je g. Švabić ogledal Ljubljano in bil presenečen nad njenim razvojem izza leta 1918. Zvečer je priredil ljubljanski Aeroklub odličnemu gostu v Kazini slavnosten večer, katerega so se udeležili številni odlični predstavniki našega javnega življenja, da vidijo in pozdravijo junaškega rešitelja, ki je obvaroval velik del naše ožje domovine pred zasedbo. V nedeljo je obiskal g. Švabić Gorenjsko, v torek pa se je zopet vrnil v Beograd. Ob slovesu je dragi gost zatrjeval, da dni, preživljeni v Sloveniji, ne bo pozabil in da bo rad prišel zopet med nas, čim bo nanekla prilika.

Slovenski del jugoslovenskega naroda bo vedno hvaležen možu, ki ga je obvaroval velike nesreče.

Vprašanje združitve občin

Z dežele smo prejeli naslednje razmotrivanje o združevanju malih občin v velike:

Ni je bilo kmalu zadeve, ki bi bila v zadnjih mesecih tako zanimala našo javnost, kakor je vprašanje združitve kmetijskih občin. Koliko je bilo nepotrebnega besedovanja proti nameravani preureditvi! Vendar pa je jasno, da je baš združitev malih občin, ki obsegajo marsikje po eno samo malo vas, v večje edinice največjega pomena. Tudi v vsem drugem gospodarskem življenju vidimo težnjo za snovanjem čim večjih edinic, ki laže zastopajo skupne zadeve in težnje ter tudi dosežejo več uspehov.

Občine imajo velike naloge. Naj omenimo samo vzdrževanje in skrb za šole, skrb za zdravstvo, za reveže, za ceste itd. Ogromno je narasel v zadnjih letih delokrog naših občin, ko so te postale važen činitelj v državni upravi. Kako površno uradujejo takšne male podeželske občine, kjer je župan obenem tajnik, vedo prav dobro vsi, ki imajo opravka z občinami. Zato je po-

treba, da se spravi v vse občinske uprave temeljit red. To pa je mogoče le, ako bodo na razpolago tudi potrebni krediti, kakršne zmorejo edino velike edinice.

«Slovenski gospodar» je trdil nedavno, da so majhne občine v Sloveniji nastale zaradi potrebe in na zahtevo ljudstva, kar pa nikakor ni resnično. Majhne občine so ostanki bivše Avstrije, ki je pod vplivom tedanje strankarske duhovščine vkljub drugačnemu naravnemu razvoju drugod ohranila in celo na novo ustvarila take male občine. Samo omenjeni krogi bi imeli interes na majhnih občinah, da bi laže uveljavili svoj vpliv. Na Češkem, v Galiciji in Hrvatski so bile že takrat velike občine.

Pričakujemo, da se državna oblastva ne bodo ozirala na nestvarne ugovore, temveč da bo zakonodajna uredila vprašanje združitve občin tako, kakor to zahtevata čas in potreba. Z ustvaritvijo velikih občin pa se bo zboljšal tudi ves stik ljudstva z oblastvi in bo laže doseči napredek dežele.

Kongres Glavne zadružne zveze

V nedeljo se je vršila v Zadružnem domu v Beogradu glavna skupščina vrhovne organizacije našega zadružništva, Glavne zadružne zveze. Poleg predstavnikov zadružnih zvez iz vse države so bili na skupščini navzočni tudi predstavniki vseh gospodarskih ministrstev. V odsotnosti predsednika dr. Antona Korošca je vodil skupščino in kongres podpredsednik g. Milivoje Nikolić. Skupščina je poslala vdanostno brzojavko Njegovemu Veličanstvu kralju in posameznim gospodarskim ministrom. V svojem pozdravnem govoru se je podpredsednik spominjal zaslug nedavno umrlega velikega zadružnika, bivšega člana uprave, g. Antona Kristana.

Poročilo o delovanju zveze je podal glavni tajnik g. Ivan Varga, ki je zlasti poročal o novem enotnem zadružnem zakonu. Delo na tem zakonskem načrtu je že prešlo v zaključno fazo in obstoji upanje, da bo ta važni zakon objavljen še to leto. Po njegovem poročilu je v naši državi sedaj 33 zadružnih zvez (21 jih je včlanjenih v Glavni zadružni zvezi), ki imajo skupaj 6300 krajevnih zadrug, od teh skoro 4000 kreditnih, 1100 nabavljalnih in konzumnih, 122 mlekarških, 78 strojnih, 48 vinarskih, 38 ribarskih, 32 stroj-

nih, 58 električnih, 100 obrtnih in 76 stanovanjskih zadrug ter 480 agrarnih zajednic. Pri volitvah so bili izvoljeni v upravo namesto umrlega Antona Kristana in dveh odstopivših članov gg.: Stevan Račić iz Zagreba, dr. Zivko Topalović iz Beograda in dr. Jevremović, tajnik Saveza zanatlskih zadruga v Beogradu.

V resolucijah se skupščina zahvaljuje kraljevski vladi za njeno prizadevanje glede zadružne zakonodaje in prosi, da bi se načrt zakona o gospodarskih zadrugah, ki ga je Glavna zadružna zveza predložila kmetijskemu ministru, še letos uveljavil. Glede zakona o sodnih taksah, s katerim so bile ukinjene gotove taksne olajšave za zadružništvo, in to najvažnejše, prosi skupščina kraljevsko vlado, da se glede takšnih olajšav, ki jih je zadružništvo vedno uživalo, vzpostavi stanje, kakršno je bilo pred uveljavitvijo zakona o sodnih taksah.

**Po vsej Sloveniji gre glas:
Le „Domovina“ je za nas!**

Tudi Pohorje postaja sokolsko

Vitanje, oktobra.

Težko si je bilo misliti pred leti, da si bo Sokol napravil svoje gnezdo tudi v našem pohorskem trgu Vitanju. Splošno razširjenje sokolske ideje v državi je napredovalo tako daleč, da je tudi ta postojanka zavzeta po sokolski organizaciji. V nedeljo 19. t. m. popoldne je napravilo Sokolsko društvo iz Konjic propagandni izlet z nastopom v Vitanju. Trg je bil svečano okrašen z državnimi zastavami in pri vходу v trg je bil postavljen slavalok z napisom »Zdravo!« V vrtu za trško šolo se je vršil dobro uspeli telovadni nastop, po nastopu pa ustanovni občni zbor novega Sokolskega društva.

V imenu pripravljalnega odbora je pozdravil g. Koser vse navzoče, zlasti zastopnika mariborske župe, zastopnika državnega oblastva višjega pristava g. Dereanija iz Konjic in zastopnike vseh okoliških občin. Gospod višji pristav je prečital

vladno deklaracijo od 5. julija letos ter priporočal vstop v novo osnovano društvo. Zastopnik mariborske župe g. Dojčinovič je razložil pomen sokolske ideje ter ovrzel vse klevete, ki jih žal še vedno ni konec, čeprav je dobil Sokol priznanje na najvišjem mestu. Prečital je listo novo imenovane uprave. Nato je povzel besedo gospod dr. Silan Stanko, starešina novega društva, ter očitral smernice novi organizaciji, navedel težkoče, s katerimi se bo imelo društvo boriti, in pozval vse člane k vztrajnemu in požrtvovalnemu delovanju. Zastopnik oplošniškega društva g. Petelinšek je čestital Vitanjčanom k njihovem uspehu in priporočal vsem vstop v društvo.

Razveseljivo dejstvo je, da je bilo pri občnem zboru kakor tudi pri telovadnem nastopu navzočega zlasti tudi mnogo kmetijskega ljudstva, ki je naposled uvidelo, da so vsa obrekovanja Sokola neupravičena. V konjiškem srezu je to četrto sokolsko društvo.

Politični pregled

Italijansko časopisje v zadnjem času mnogo razpravlja

o slovanskem življu v Primorju.

Tako pravi tržaški »Popolo di Trieste« enostavno, da je treba iztrebiti iz Julijske Krajine slovansko ljudstvo in naseliti tam Italijane. Le take Slovane, ki bi bili voljni delati za fašizem, še pripušča »Popolo di Trieste« na tem ozemlju.

V Avstriji se pripravljajo na državnozborske volitve in kakor kaže,

heimwehrovci ne verjamejo v svoj uspeh.

Zato se pripravljajo, kakor piše »Frankfurter Zeitung«, da bi nasilno prevzeli oblast v svoje roke. Na volitve bi seveda potem žvižgali, ker bi jih ne potrebovali. Štajerski deželni vodja Heimwehra, dr. Pfrimer, že javno grozi s pohodom heimwehrovcev na Dunaj po vzgledu svoječasnega fašističnega pohoda na Rim. Seveda pa v Avstriji spričo čuječih socialnih demokratov tako pustolovstvo, ako se res namerava, ne bo prav lahko.

Naša zaveznica Rumunija je imela zadnje dni vladno krizo, ki je bila te dni rešena in je

nova rumunska vlada sestavljena.

V novi vladi so vsi stari ministri razen bivšega ministrskega predsednika Maniuja in bivšega notranjega ministra Văduvoda. Novi predsednik je Mironescu, novi notranji minister pa Mihaile.

V Nemčiji javnost vedno bolj obsoja

nesmiselno početje Hitlerjevih narodnih socialistov

in komunistov, ki znajo v poslanski zbornici le razgrajati, ker jih je mnogo, sicer pa ne sodelujejo pri nobeni pametni akciji. Trezne stranke se proti njim in komunistom vedno bolj družijo in kakor kaže, ima vlada prilično ugoden položaj. Kljub temu pa je stanje tako, da se je v zbornici vsak dan bati dejanskih spopadov. Vlada bo skušala zboljšati tudi razmerje s socialnimi demokrati, da bi okrepila svoj položaj v parlamentu.

M. Silvester:

Na potih usode

(Dalje.)

»Čuj, Magda! Zalezal sem te, da ti povem, kako goreče te ljubim. Ljubim te neizrečeno in moje srce mi je tolklo v trenutku, ko sem se približeval tebi, huje kakor mladeniču, ki se prvič podaja v trušč bitke. Koliko noči nisem prespal, odkar sem te spoznal. Želel sem si tvoje bližine in hrepenel po tebi kot preganjan jelen, ki si želi požirka vode iz mrzlega studenca. Magda, čutim, da tudi ti mene ljubiš, akoprav mi še skrivaš svojo ljubav.«

Magda je povesila oči in njene prsi so se dvigale v razburjenosti. Ta hip je pa objel mladi plemič ljubljeno devojko in jo privil na svoje prsi. Dvoje ustnic se je strnilo v dolgem poljubu.

»Ljubiš me, Magda?« je šepnil Otmar.

In Magda je z občutkom opojnosti dejala: »Bolj kot vse na svetu.«

Sedla sta na klop, se v tesnem objemu vedno znova opajala na vročih poljubih in rožni grm je širil svoj opojen duh in sipal cvetje na srečo prve ljubezni.

»Pa me ne boš zapustil, Otmar?« je vprašala deklica.

»Prisegel sem ti ljubezen, ki bo trajala na veke. Svet se naj razkolje, če se ti kdaj izneverim«, je dejal Otmar z zanosom.

»Amen in obilo sreče, draga otroka«, se je zdajci nekdo oglašil za rožnim grmom. Okrenivši se sta zagledala za grmom starko.

»Vrnila sem se z Ječmenišča in sem iskala po vsem gradu, da bi koga našla; pa nekaj mi je dejalo, da najdem gotovo koga izmed svojih na vrtu. E, pa videla sem vaju v taki sreči. Kadar vidim dva srečna človeka, vzplamti tudi v meni že staro srce. Pa se pravkar vračam od svojega Hasana, sicer bi takoj jadrjala nazaj k svojemu ljubljencu. Oprostita starki, da je vaju motila, že grem.«

»Ne, ostanite tu pri nama,« je odvrnila Magda nežno, »gotovo ste potrebni počitka in prerokujte nama bodočnost!«

»Vama ni težko prerokovati, ko vama sije iz oči sama sreča. Dragi vitez, daj sem roko, da vidim, kaj ti je prisodila usoda.«

Starka je natančno proučila vse poteze na rokah mladih zaljublencev. Njeno čelo je ostalo vedro, ko je je jela govoriti: »Srečna mladost, srečno življenje. Le samo nekaj se bo pripetilo, česar ne znam razvozljati, a vendarle radovedna, ali je tudi starka kdaj nebo s solnčnim sijajem, ki bo obdajal vaju v visoko starost. To naj vama zadostuje.«

Sedeli so še nekaj časa na klopi in čebljali to in ono, zlasti starka je bila dobro razpoložena in je povedala marsikatero smešno in šaljivo iz svojega življenja; zamolčala pa je svojo grozno zgodovino. Magda je bila

DOPISI

GORENJI LOGATEC. Sokolova tombola na rožnovensko nedeljo je kljub slabemu vremenu prav dobro uspela. — Sedaj se prične sezija za gledališke predstave v Sokolskem domu. Kot prva se uprizori v nedeljo 26. t. m. Lipahova komedija v treh dejanjih »Glavni dobitki«. Začetek ob pol 8. zvečer. V Ljubljani so jo igrali z velikim uspehom. Pričakovati je številnega obiska tudi iz bližnje okolice. — Dne 28. t. m. priredi Sokol za telovadne oddelke in ostalo članstvo proslavo češkoslovaškega narodnega praznika.

LESKOVCA. V zadnji »Domovini« je bilo javljeno, da bo pričetek igre ob pol treh. Ker pa prihaja ta dan v Leskovec mnogo ljudi, se je ugodilo splošni želji, da se prične igra prej. Pričetek bo ob pol eni uri (pol 13.). Dne 26. t. m. vsi v Leskovec!

HAJDINA PRI PTUJU. Zaradi dolgotrajne suše in toče je letina pri nas slaba, pa še tisto bore malo pridejka nima nobene cene. — Pri odkupu agrarne zemlje je mnogo upravičenih agrarnih interesentov izgubilo zemljo, druge agrarne interese so pa pri delitvi zrinili s parcel, ki so jih že deset let dobro gnojili, na slabše, tako da sta nastali sedaj med agrarnimi interesi nezadovoljnost in sovraštvo.

KONJICE. Žago in posestvo lesnega trgovca g. Teodorja Tomaseviča je te dni kupil tukajšnji domačin g. Franc Hrstnik.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Ob 10letnici koroškega plebiscita se je tudi naše sokolsko društvo spomnilo svojih bratov na Koroškem, katerim je bil posvečen članski sestanek v nedeljo 12. t. m. dopoldne s priložnostnim govorom brata prosvetarja, z deklamacijami naše dece in s petjem narodne himne in rodoljubnih pesmi. — Člani in ostalo občinstvo se opozarjajo na proslavo obletnice narodnega osvobojenja, ki bo v nedeljo 26. t. m. ob pol 9. v društveni sobi v pošilnici.

TRNOVO PRI SV. JEDERTI. (Smrt na k o s a.) »Domovina« je zopet izgubila enega svojih zvestih naročnikov, g. Ulaga Jožefa iz Trnovca pri Sv. Jederti. Povsod zelo priljubljeni, čez 30 let rudar Trboveljske premogokopne družbe in posestnik g. Ulaga Jožef je šel 12. t. m. po običajni poti v službo kot nočni čuvaj. Na poti ga je dohitela smrt. Zadel ga je srčna kap in je ob-

vseeno radovedna, ali je tudi starka kdaj ljubila in kakšna je bila njena prva ljubezen. Toda starka se je spretno izmuznila iz Magdine zanke, rekoč, da ji bo že pri prihodnji priliki povedala vse podrobnosti iz svojega življenja. Poslovila se je nato, češ, da je sedaj tu odveč, ker ne mara kaliti sreče s svojo navzočnostjo. Oddrsala je preko vrta nazaj v grad, kjer sta se srečali z Ljubico, ki je pravkar prišla domov. Po prisrčnem pozdravu je vprašala vdova starko, ali ni videla kie Magde. Starka se je nasmehnila in dejala, da je bila baš pri njej na vrtu. Ljubica je hotela oditi naravnost na vrt, toda starka ji je zadržala pot in položila prst na usta, kakor bi hotela dejati: »Le tiho!«

Ljubica je začudeno gledala starko, ker si ni znala tolmačiti njenega zadržanja.

Starka pa je kratkoma prišla vdovo za roko ter jo vedla na vrt, pokazala s prstom na gost rožni grm ter velela, naj se tiho približa grmu. Oprezno stopajoča v smeri proti grmu je Ljubica kmalu opazila, da Magda ni sama, temveč da se pritajeno pogovarja z nekom in ta nekdo je bil v njeno veliko začudenje moški. Pazila je na svoje dete kakor na lastno oko. Da bi sedaj baš to dete zagrešilo kako nerodnost, ji ni šlo v glavo. Prav ko je zavila okrog grma, je zagledala svojo hčerko in mladega viteza pri gorečem ključkanju. Korak ji je obstal in osupnjeno je zrla na mladi par.

ležal ob cesti v nezvesti do drugega dne, ko so ga našli vsega premočenega in prehlajenega, kar je bilo za njega usodno. Nesrečnež je umrl v sredo zvečer, v petek popoldne pa je bil položen k večnemu počitku. Umrlemu bodi zemlja lahka, sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje!

LJUTOMER. Zlato poroko bosta obhajala prihodnjo nedeljo 26. t. m. zakonska Jakob in Marija Vogrinec iz Stroče vasi. Jubilant je star 78, jubilantka pa 72 let. G. Vogrinec še izvršuje svojo krojaško obrt vestno in zanesljivo. Cerkveni obred bo pri pozni službi božji. Zelimo, da bi obhajali še briljantno poroko v dosedanji čilosti v krogu svojih otrok, vnukov in vnučkinj! Na mnoga leta!

RAČNA. Sedaj smo dobili v našo faro še enega župnika, in sicer upokojenega, ki stanuje v gradu pri svetniku g. Laschanu. Sv. mašo ima ob nedeljah ob 9., ob delavnikih pa ob pol 7. zjutraj. Prišel je iz Skocijana. — Prezidava enorazredne šole v dvorazredno se bliža koncu. Pripravljamo tudi gospodinski tečaj. Pouk v šoli se prične v kratkem.

GOSPODARSTVO

Kako shranjujejo drugod krompir za krmo

Pri nas smo navajeni shranjevati krompir po kletih in v zasipnicah vse do pomladi tja v poletje, dokler ga ne pokrmimo. Ne le, da nam tako spravljani krompir zavzame mnogo prostora, temveč se nam ga tudi mnogo uniči in segnije po zasipnicah. Tudi miši nam ga mnogo požrejo čez zimo. Zato se povsod po svetu gleda na to, kako rešiti čim več pridelka. Nemčija bo n. pr. rešila letošnjo bogato letino tako, da bo posušila celih 20 milijonov metrskih stotov krompirja. Pri nas pa nikdo ne misli o tem, kako bi obvarovali krompir pred gnilobo ter si napravili zaloge živalske krme za slaba leta.

Če hočemo uporabljati krompir za krmo, nam v bodoče ne preostane drugo, kakor da začnemo misliti tudi pri nas na ustanovitev zadržnih sušilnic za krompir. Posušen krompir je izvrstno krmivo, ki se drži leta nepokvarjeno. Mnogo vredno je že to, da ga ni potem treba ne vzkladščevati, ne prati in ne kuhati. Sušenje stane

V tem trenutku pa je tudi Magda zagledala svojo mater, ki so ji švigale iz oči strele srda. Z lahnim krikom se je oprostila vitezo-vega objema in skočila k materi, da jo prosi odpuščenja. Našla pa ni besed in je njeno srce, polno sreče, vzkipele le v potoku solz.

Mati je še vedno stala na mestu kakor boginja maščevanja. Magda se je prestrašila in že je klečala pred materjo. Zdajci je šele pregledal zaprepašeni plemič ves položaj. Vzdignil se je s svojega sedeža, stopil pred vdovo, se ji lahno poklonil in dejal žarečega obraza: «Milostna gospa! Presenetili ste naju v položaju, za katerega vam hočem stati na odgovor. Preden me pa milostno obsodite, moram povedati, da se jaz in Magda ljubiva. Obsodite me na katerokoli kazen, vse hočem potrpežljivo izvršiti, samo roke moje ljubljene mi nikar ne odrečite —»

«Torej za mojim hrbtom in tajinstveno delata. Kaj poreče k temu naš gostitelj? To mora izzvati škandal. Magda, to ni bilo od tebe prav, da si se tako daleč izpozabila», je odvrnila vdova jedko.

«Oprostite mi, milostna gospa. Pred eno uro še sam nisem sanjal, da bom tako kmalu najsrečnejši človek na svetu, akoprav mi je neutešljiva ljubezen razjedala srce. Opazil sem vašo hčerko na vrtu. Ujel sem jo in ji povedal, kako silno jo ljubim. Tudi ona je vrnila meni ljubezen. Ne izpustim je iz rok za nobeno ceno, kajti moja mora biti, pa makar se

protivi temu ves svet.» Po teh besedah se je sklonil vitez in dvignil drhtečo devojko, ki je v zadregi povsila oči in zrla v tla.

«Milostna gospa!» je nadaljeval vitez in se hotel polastiti roke vdove, da jo omehča s poljubi na roko. Pustila je, da si olajša vitez svoje srce na ta način, kajti tudi v njenem srcu se je jel izvrševati čuden preokret. Srd je moral napraviti pot milosrčnosti. Ko je tako zrla v svojo hčer, se je šele zavedala, da to ni več dete, temveč devojka, ki se je razcvetela v zlahitno rožo, ne da bi to ona opazila. Pa tudi mladi vitez ji je bil všeč, kajti poleg mladostne moške lepote je bil mož plemenitega značaja, kar je Ljubica visoko cenila. Vsekako ji pa ni bilo to vseeno že glede na mnenje svojega gostitelja in njegove soproge. To misel je tudi izrazila v besedah.

Pa tudi to zapreko je znal plemič odstraniti, češ, da mu je že velel njegov brat, naj si poišče primerno nevesto, ker leta tečejo in samec vendar ne more ostati. Ko je videl, da je vzel hetmanovi vdovi sleherno orožje iz rok, je prosil ponižno: «Saj mi zaupate svojo hčerko, za katero bi storil še večje budalosti kakor mestni rihtar.»

Vdova se je nasmehnila, potem pa dejala: «Naj bo, dasi bi rekla najrajši ne!»

Po teh besedah je skočila Magda k svoji materi, jo objela in poljubovala. Solze sreče so ji drsele po obrazu, pa tudi Ljubici, ki je

imela mehko srce, so tekale solze po licu. Srečna je bila poleg srečnih.

Srečen par je sledil nato mamic v grad, kjer so prišli na vrsto še posebno važni pomenki. Predvsem se je moralo ugotoviti, ob kateri priliki se naj razglasi zaroka mladil ljudi.

Ženske so bile mnenja, da naj se s tem še malo počaka, dočim bi mladi vitez najraje drvel na Šrajbarski Turn in že tamkaj obvestil vse skupaj o svoji sreči. Vendar si je izprosil od žen, da se vse to izvrši že prihodnjo nedeljo; med tem časom pa da bo on pripravil teren za to slavnost. Nadaljnjo točko razgovora je tvorila dota, katero bo prejela deklica ob poroki, ki se naj izvrši že štiri tedne po zaroki.

Vitez Otmar ni hotel o tem sicer ničesar slišati, ker je sam posedoval zadostno premoženje. Vendar se je nemalo začudil, ko je zvedel, da dobi deklica od matere štiri sto zlatnikov, katerim bo dodala starka iz svojega zaklada tri sto zlatih «benečanov». Da bi imela starka še kako posebno premoženje, o tem se Ljubici in Magdi še sanjalo ni. Ljubica je sicer vedela iz pripovedovanja, da je prinesla starka s svojega potovanja po jugu precejšnje premoženje, vendar je bila uverjena, da se je zlato v teku časa že stopilo.

Seveda pa ni starka svoječasno povedala, da ji je zapustil Hasan tudi vse deleže, ki so jih ugrabili kostanjeviški menihom. Osem sto zlatov je tvorilo že precejšnje premoženje, zlasti «benečani» so bili visoko v ceni.

Pozor! Pozor!

Nagrade v vrednosti po
50.000 dinarjev prinese

RADION
nagradna naloga
onim, ki
bodo rešili
nalogo

Pojdite takoj k svojemu
trgovcu, da Vam da karto
za sodelovanje pri nagrad-
ni nalogi in točne pogoje!

danes še mnogo. Pri velikem združnem obratu pa bi se sušenje tako pocenilo, da bi tudi za naše razmere nikakor ne bilo predrago.

Sejmi

26. oktobra: Rateče, Mursko Središče.
27. oktobra: Videm pri Krškem, Vesela gora, Križevci v Prekmurju.
28. oktobra: Skaručina, Mokronog, Log, Žužemberk, Radovljica, Sv. Jurij ob južni železnici, Dolnja Lendava, Gornji grad, Slovenska Bistrica, Muta, Sv. Tomaž pri Ptuj.
30. oktobra: Studenec pri Krškem, Veliki Gaber.

Cene tujem denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah:
1 dolar za okroglo 56 Din;
v devizah:

- 100 avstrijskih šilingov za 795 do 798 Din;
100 nemških mark za 1344 do 1347 Din;
100 madžarskih pengov za okrog 988'50 Din;
100 italijanskih lir za 294'52 do 296'52 Din;
1 dolar za 56'23 do 56'43 Din;
100 francoskih frankov za 220'59 do 222'59 Din;
100 češkoslovaških kron za 167'11 do 167'91 Din.

Trije neznanci ustrelili ljubljanskega carinskega blagajnika

V spopadu z jezerskimi orožniki je bil eden zločincev ubit

Ljubljana, oktobra. 37letni carinik Gvozden Pantelič, po rodu iz srbske Šumadije, je bil pred dvema letoma po ukinitvi carinarnice v Trzinu premeščen v ljubljansko carinarnico, kjer je opravljal blagajniški posel. Bil je vesten uradnik. Pred dnevi je po zaključku dnevne blagajne čakal v svojem uradu na glavni carinarnici, da se odpelje z vlakom, kakor vsak večer, v Medvode k svoji ženi, ki stane v Sori. Malo pred pol sedmo uro zvečer je nenadoma planil v predsobo blagajne neznan moški, ki je v istem hipu ustrelil iz samokresa skozi stekleno pregrado, ki je ločila blagajniško sobo od predsobe. V predsobi se nahajajoči podpreglednik finančne kontrole, g. Ivan Kolar, je

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA. Na zadnjem ljubljanskem živinskem sejmu so ostale cene v glavnem neizpremenjene, le cene telet so nadalje popustile. Trgovali so se za kilogram žive teže: voli I. po 10, II. 9, III. 8, krave debele 5 do 7, klobasarice 3 do 4, teleta 11 do 13 Din. Kupčije ni bilo dosti, znatnejša je bila le s prasci za rejo.

ŽITO. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali (za 100 kg, postavljeno na slovensko postajo): pšenic, baško, po 200 do 220 Din, rž, baško, po 157'50 do 160 Din, ječmen, baški, ozimni, po 170 do 172'50 Din, oves, baranjski, po 190 do 192'50 Din, turščico, baško, po 162'50 do 165 Din, moko «0» po 360 do 365 Din.

Kratke vesti

== Prispevki za nabavo gnojničnih sesaljk. Banska uprava Dravske banovine razglasa: V bodoče se ne bodo več vpoštevale prošnje, ki bi jih vložili posamezniki glede prispevka za nabavo gnojničnih sesaljk. Vpoštevale se bodo samo prošnje, ki jih vlagajo občine za svoje občane ali kmetijske organizacije (zadruga, kmetijske združnice itd.) za svoje člane. V prošnjah morajo biti točno navedeni obsegi gnojničnih jam in dolžine potrebnih sesaljk. Prispevki se priznavajo do tretjine vrednosti sesaljk.

morda ni šlo za roparski napad, nego za osebno maščevanje. Skrivnost strašnega zločina nam bo morda razkrila policija, ki raziskuje ta zagonetni zločin.

Gvozdena Panteliča, ki zapušča ženo in dvoje malih otrok, so prepeljali z vsemi častmi ob obilni udeležbi sočuvstvujočega prebivalstva v nedeljo na glavni kolodvor, odtam pa z vlakom v Beograd.

Po vseh policijskih ugotovitvah se je dalo sklepati, da zločinci še niso zapustili Slovenije. Zato je bil izdan vsem orožniškim postajam, posebno pa še ob meji, strog nalog za stalno pripravljenost. Tako sta tudi v ponedeljek zvečer orožnika postaje na Jezerskem, France Šnuderl in Franc Meglič, patrolirala na cesti proti Kokri. V temi in megli sta pred seboj zapazila ponoči tri sence. Ustavila sta jih: «Stojte! Kam greste? Ko je eden orožnikov posvetil z električno lučjo, sta videla pred seboj tri neznanke v elegantnih oblekah, ki so bili podobni opisanim ljubljanskim morilcem.

Namesto odgovora so pri tej priči počili strel iz vseh treh revolverjev, ki so jih držali zločinci pred seboj. V nogo ranjen se je Meglič takoj zgrudil, zločinci pa so se spustili v beg. Kljub ranjeni nogi je Meglič streljal za njimi in zadel enega zločincev tako, da se je zgrudil na tla. Šnuderl je skočil za ostalima dvema zločincema, od katerih pa se je eden obrnil in pogodil s strelom Šnuderla v trebuh. Zaradi streljanja je bila vsa Kokra na nogah in so prepeljali ranjena orožnika še isto noč v ljubljansko bolnišnico. Megličeva rana ni opasna, dočim je Šnuderl hudo ranjen in je kaj malo upanja, da bo okreval. Komisija je našla pri ubitem morilcu dva revolverja, zemljevid za ozemlje med Ljubljano in Celovcem, šest šilingov, tri robce, tri magacine z naboji in nekaj drugih brezpomembnih drobnarij. Neznanec ni imel nikakih listin, zato ni bilo mogoče ugotoviti njegovega imena.

Vsi znaki kažejo, da so ti trije neznanci morilci Panteliča in da je bil baš umorjeni zločinec tisti, ki je nanj oddal smrtni strel, kar se sklepa iz dejstva, da sta bili iz enega zločinčevih revolverjev («Steyr») izstreljeni le dve patroni. Ker je ubiti zločinec pri spopadu z orožniki ustrelil le enkrat, je skoro gotovo eno patrono izstrelil pri napadu na blagajnika ljubljanske carinarnice.

Vestnima in požrtvovalnima orožnikoma vse priznanje, da sta nastopila tako odločno. Zasedovanje pobeglih dveh morilcev se še nadaljuje.

Čebjali so še o raznih podrobnostih do poznih popoldanskih ur, ko jih je nenadoma predramil peket konjskih kopit.

«Vitez in plemkinja sta se vrnila», so dejali, «hitimo ju pozdravit.»

Vitez in njegova soproga sta bila iznenadena nad skrajno pristranim sprejemom. Plemkinja je bila jako zvita lisičica in navihana nič koliko. Že pri pogledu na Otmarja in Magdo je vedela, da se je med njima nekaj skuhalo. V navzočnosti ostalih sicer ni rekla nobene besedice, zato pa si je privoščila Otmarja, ko sta bila sama v jedilnici. Mladi vitez je takoj priznal vse in jo obenem prosil, naj mu pomaga. Plemkinja mu je rade volje obljubila svojo pomoč.

Še preden so sedeli vsi zbrani pri večerji, je bil tudi mestni kapetan poučen o zaroti, ki mu je pa bila zelo všeč, ker se je vedno bal, da bo napravil njegov brat kak vihrav korak s kako mestno deklico. Že pri večerji je bilo vse malo besedno, kar se je pa po večerji še stopnjevalo. Kljub kozarcu dobrega vinca ni prenehalo mučno razpoloženje. Slednjič pa je postalo to že malo preneumno mlademu vitezu, ki je hotel presekati gordijski voz z enim mahom. Obrnil se je k svojemu bratu, ga pogledal v oči ter mu velel:

«Dragi, pred nekaj časom si mi dejal, da si naj poiščem primerno družico in naj se oženim. Danes pa mi je bila sreča mila. V tvoji odsotnosti sem ribaril in vjel zlahtno ribico, ki bi bila yredna imena naših slavnih očetov.»

Kapetan se je okrenil ter se delal, kakor da bi še ničesar ne vedel.

«Radoveden sem, kako ribico si vjel. Ali bi ne hotel imenovati njenega imena?»

Ljubica in Magda sta potemneli od rdečice; mrzel pot jima je stopil na čelo in povsili sta oči. V takem položaju se še nista nahajali. A mladi plemič je dejal brez vsake vznemirjenosti:

«Dekle, ki sem ga vzljubil, ne nosi plemiških pridevkov in naslovov, toda po plemenitosti srca zasluži, da nosi najlepše naslove. To dekle je hči hrabrega junaka z Ječmenišča, hetmana Delsimonoviča. In sedaj te prosim, dragi brat, kot nositelja insignij našega grba, da mi razode-neš, ali si sem prav volil ali ne.»

Seveda je moral mestni kapetan malo razmišljati, pa je že po kratkem preudarku vstal, stopil k bratu, mu segel v roko, jo močno stisnil in rekel s krepkim glasom: «Dobro si volil, Otmar. Tudi jaz sem prepričan, da bi ne dobil boljše, ako bi stikal okrog plemkinj vse naše domovine. Čestitam ti!»

To vam je naenkrat vse oživel. Pristranemu čestitanju je sledilo kajpada zopet nekaj nebelih solz ginjenja, nato se je pa razvila debata, ki je trajala pozno v noč. To seveda ni bilo kar tako, kajti še mestni nočni čuvaj, ki je hodil po ulicah gor in dol in trobil ure, se je ustavil pred gradom, zatrobil v rog in jel nato peti s hreščečim in od cvička namazan glasom znano čuvajsko pesem:

Iz grobov duhovi vstajajo,
da ljudem nagajajo;
ura bila je polnoč,
kdor n espi še, lahko noč!

Toda tudi ta po duhovih dehteča pesem še ni spravila k počitku razgretih duhov, dokler ni bila dogovorjena vsaka podrobnost. Posledica dolgega bedenja je bil dolgo v jutro trajajoč spanec in vodje mestnih straž so že nestrpno čakali s svojimi raporti, ki so jih morali prinašati vsako jutro mestnemu kapetanu.

Za nedeljo so bili oficijelno vabljeni v grad tudi mestni rihtar in njegova ženka ter še nekaj posebno vplivnih mestnih očetov, kakor Gregor Schmidt, Pavel Rhuster, Luka Vaziner, Jurij Wark, Jakob Terco in drugi.

Mestni rihtar je hotel na vsak način zvedeti, kaj prav za prav pomeni to vabilo, toda njegova ženka, ki je sicer vedela za vso zadevo, je molčala kakor grob. Ako bi izdala svojemu vnetemu in zgovornemu možičku samo besedico, bi gotovo zvedelo to tudi vse mesto; zato se je obdala s plaščem molčečnosti. Meščani so sicer zvedeli, da je vsegamogočni rihtar in nekaj purgarjev vabljenih na večerno gostijo v grad. Od grajskih poslov niso mogli ničesar pravega do-gnati, a rihtar ni znal ničesar povedati. Kaj bi naj torej dalo povod za gostijo, ko so bili vendar plemiči znani kot zelo varčni gospodje? Hm, pa še starka je nekam izginila in noben človek ni vedel, kam.

(Dalje prihodnjik.)

Vsa javnost, ki jo je drzen zločin skrajno razburil, napeto želi, da bi se oblastvom posrečilo, prijeti še ostala dva morilca.

DOMAČE NOVOSTI

Poravnajte naročnino!

Pregledali smo imena naročnikov «Domovine» in z žalostjo opazili, da jih še mnogo ni poravnalo naročnine. Storite torej svojo častno dolžnost! Tisk je drag in zahteva velike stroške. S plačilom malenkostne naročnine nikakor več ne odlašajte in ne bodite zastojkarji, ker to ne bi bilo za vas, prijatelje naše «Domovine», niti pohvalno niti častno. Kdor ni še plačal, naj plača brez odloga.

Uprava «Domovine».

* **Odhod generala Tripkovića iz Ljubljane.** V ponedeljek dopoldne je z beograjskim brzovlakom dosedanji komandant dravske divizije, general g. Sava Tripković, zapustil Ljubljano in se podal na svoje novo mesto kot komandant vojne akademije v Beogradu. Njegov odhod je bil prava manifestacija spoštovanja in simpatij, ki si jih je stekel ta odlični oficir za časa svojega bivanja v Ljubljani. Na kolodvoru je bil zbran celokupni oficirski zbor ljubljanske garnizije z brigadnim generalom Dragomir Popovićem na čelu. Nadalje so se prišli posloviti od g. Tripkovića predstavniki vseh uradov, javnih korporacij in najvažnejših kulturnih in gospodarskih društev. Medtem ko se je general Tripković, vidno ginjen od tolikih izkazanih simpatij, pristrčno poslavljaval od vsakega posameznika, je vojaška godba pod osebnim vodstvom višjega kapelnika dr. C. Cerina igrala razne priložnostne skladbe. Tik pred vstopom v vagon je g. general sprejel še šopek rož, ki mu ga je v imenu oficirskih dam ljubljanske garnizije izročila gospa Miličevićeva, soproga načelnika generalnega štaba.

* **Odkritje spomenika koroškemu boreu Srečku Puncerju** se je vršilo v nedeljo ob veliki udeležbi občinstva na braslovškem pokopališču, v srcu prelepe Savinjske doline, katero je pokojni

Srečko ljubil z vsem srcem. Slavnost je otvoril šolski pevski zbor braslovške osnovne šole s pesmijo «Oj Doberdob», nakar je opisal pokojnikovo delo in življenje predsednik pripravljalnega odbora za postavitev spomenika, g. učitelj in pisatelj Fran Rož iz Celja. S primernim daljšim nagovorom se je spominjal pokojnega Srečka minister v pok. g. dr. Vekoslav Kukovec, ki je tudi odkril spomenik v imenu Narodne odbrane in kot zastopnik generala Maistra. Pevci Sokolskega društva iz št. Pavla so zapeli: «Vigred se povrne», nakar so počastili pokojnikov spomin domači braslovški pevci z ginljivo, pristrčno pesmijo. V imenu celjske sokolske župe je izpregovoril starejšina g. ravnatelj Jože Smertnik, v imenu jugoslovanskega dijaštva g. Tugomir Prekoršek iz Celja in v imenu savinjskih in koroških žena in deklet, katerih čast in dobro ime je znal pokojnik vedno čuvati, je govorila učiteljica gđ. Tončka Ježovnikova iz Mozirja, ki je položila na grob tudi lep šopek. Razen šolske mladine in množice udeležencev iz Savinjske doline in celo iz Ljubljane, Maribora in Zagreba so prisostvovali odkritju Sokoli v krajih in gasilci. Vojaško oblastvo je zastopal kot namestnik poveljnika celjskega 39. pehotnega polka, kateremu je pokojnik pripadal, polkovnik g. Rojnik, CMD g. upravitelj Prekoršek, celjsko mestno občino šef magistrata nadsvetnik g. Ivo Šubic, spomenik pa je prevzel v varstvo v imenu občine Braslovč župan g. Josip Omladič. Navzočni so bili tudi Srečkovi najbližji sorodniki in prijatelji. Spomenik, pod katerega vnožjem je zrastle velika gomila vencev in svežega jesenskega cvetja, je blagoslovil ob spremstvu obeh kaplanov braslovski

dekan g. Medved. Po odkritju spomenika, ki je delo akademskega kiparja g. Napotnika, se je vršil v braslovški šoli prijateljski sestanek udeležencev in zastopnikov posameznih društev, zvezan z zakuzko. Veliko zahvalo zasluži eden najagilnejših sotrudnikov pri omenjenem odkritju, šolski upravitelj g. Lojze Lušin, in pa vsi tamošnji lastniki avtomobilov in vozov, ki so jih dali brezplačno na razpolago za prevoz udeležencev slovesnosti s postaje na Polzeli in nazaj. Z odkritjem spomenika smo se vsaj malo oddolžili vnetemu Jugoslovenu in junaku Srečku Puncerju, ki je v prvem prevratnem času pohitel s pokojnim junakom Malgajem braniti Koroško, kjer je v Velikovcu z Malgajem ustanovil list «Jugoslovanski Korotan» ter začel buditi Korošce k narodni zavesti, nazadnje pa je v boju z Avstrijci žrtvoval svoje mlado življenje.

* **Za kanadske rojake, ki pridejo na obisk v domovino.** Naš konzulat v Montrealu opozarja, da se v zmislu novega kanadskega zakona vsak naseljenec po obisku lahko brez ovire vrne v Kanado, ako njegov obisk v domovini ne traja več nego leto dni. V to svrhu pa si mora pred odhodom na obisk v stari kraj preskrbeti pravilno izpolnjen potni list. Naslov jugoslovenskega konzulata v Kanadi se glasi: Konzulat kraljevine Jugoslavije, 1440 St. Catherine, Montreal, Kanada.

* **Ureditev šolskih čebelnjakov.** V kmetijskem ministrstvu se dokončava pravilnik, po katerem naj bi se pri vseh šolah v naši državi uredili čebelnjaki z vsaj petimi do desetimi panji, ki naj služijo napredovanju čebelarstva v Jugoslaviji.

* **Zastopništvo kočerske mestne občine v Beogradu.** Zadnje dni se je mudilo v Beogradu zastopništvo mestne občine, ki so ga sestavljali: župan g. Maks Kostanjevec in gg. dr. Ivan Sajović in dr. Janko Lavrič. Zastopništvo je odpovalo v Beograd zaradi desetmilijskega posojila, ki ga namerja najeti mestna občina v svrhu sanacije mestne hranilnice. Kolikor nam je dosedaj znano, je posojilo zagotovljeno.

* **Andrejev sejem v Celju preložen.** Kramarski in živinski sejem, ki je v Celju vsako leto dne 30. novembra, bo letos zaradi nedelje in na-

Dražestne kodre,

neomajno stanovitne pri vlažnem zraku ali potjenju, dosežejo dame in gospodje brez žalsnih škari s pomojo Hela-kodralne esence. Tudi najbolj zalo bubl-glavo polepša Hela, in je vsaka ondulacija nepotrebna. Ve-ik prihranek na času in denarju ter pospešuje rast las. Pogled v zrcalo Vas bo zadivil. Takoj po uporabi obilno bujnih kodrov, mične frizure. Mnogo zahvalnih pism. Posebno gledališki igralci so polni hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenic 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice H, poštni predal 12/210, Češkoslovaška.

Gustav Strniša:

Borba za zaklad

Detektivska povest.

«V sosedni vasi stanujem. Pomagajte mi na noge!» je zaječal tedaj Mirtič, ki se je predramil in radovedno motril mene in Jošta.

Dejal sem mu: «Vesel bodi, prijatelj, da sva prišla! Zadnji hip sem pograbil tvojega dobrega tovariša za roki. Baš tedaj ti je hotel prisoliti z ostrino lopate krepak udarec, ki bi te morda stal življenje. Premalo previden si bil. Mož pač ni hotel zaklada deliti s teboj. Mislil si je, če je spravil že dva na oni svet, naj bo pa še tretji» sem dejal kmetu.

Mirtič me je debelo gledal in ni ničesar razumel. Povedal mi je, kako ga je morilec nalagal.

Lopov je ves čas molčal in gledal v tla. Ko sem pomagal Mirtiču na noge in smo šli v sosedno vas, se je morilec pričel zaničljivo smejati. Opazil sem, da nam namerava uiti.

«Ne boš nam ušel, preden te sam ne izpustim. Poglej mojega tovariša, ki je vedno pripravljen za tvoj beg!» sem dejal in mu pokazal Jošta, ki je res korakal zadnji z napetim samokresom v roki.

Ko smo dospeli na Mirtičev dom, sem mu očistil rano in ga obvezal.

Morilec je ždel v temnem kotu in nas molče opazoval.

«Če mi odkrito poveste, kako ste izvršili zločin, vas izpustim!» sem mu obljubil.

Zvedavo me je pogledal, nato pa začel pripovedovati tako-le:

«No, zdaj je vseeno. Vam pa povem.

Moj umorjeni brat, jaz in Kristina smo se domenili, da pričnemo veliko trgovino. Dekle je

imelo denar. Midva sva se hlinila, da ga imava, čeprav sva ga že zdavnaj porabila. Nameravala sva zdaj mnogo zaslužiti ali pa ogoljufati Kristino za njeno premoženje.

Dekle pa ni bilo tako lahkomisljeno, kakor sva si mislila. Natančno je preučilo najine premoženske razmere, poizvedelo o naju in nama naposled obrnilo hrbet.

Oba sva bila razočarana. Mojemu bratu Antonu je bila Krista všeč. Zatelebal se je vanjo. Hotel jo je poročiti.

«Če hočeš, ti pa pomagam. Toda nekaj njegove bogastva mi boš moral odstopiti», sem obljubil bratu.

Bil je zadovoljen.

Ker imam v očeh veliko moč, sem sklenil dekle uspavati. Če bi se mi to ne posrečilo, sem ji hotel usiliti misel, da mora poročiti mojega brata.

Predem sem pa kaj storil, sem se premislil.

Tudi meni se deklica ni dozdevala napačna. Pametneje se mi je zazdelo, da bi jo navezal nase in poleg tega priženil lepo premoženje. Ko sva bila enkrat sama, sem ji poskusil vsiliti misel, da me mora ljubiti. Kesneje bi jo premamili in pregovorili, da bi mi izročila premoženje in me poročila.

Res sem nekoliko vplival nanjo.

Toda Kristina je imela tudi sama zelo močno voljo. Svojega fanta nikakor ni hotela pozabiti. Postala je zamišljena. Sama ni vedela, kaj naj stori, zakaj njene misli so postale popolnoma meglene.

Nekega večera je govorila z mojim bratom. Prišel ji je razodevati ljubezen. Norec jo je res imel preveč rad. Vse ji je priznal. Sam ji je omenil, da se je z menoj domenil, da bi jo jaz poskusil premotiti in ji vsiliti misel nanj,

Ona se je razburila in hotela oditi.

Od brata sem zvedel, da ima ona načrt o skritem zakladu. Usodni večer sem jo komaj premamili, da se je peljala z nama v avtomobilu na izprehod. Zelo sem se trudil, da sem to dosegel. Bila je pač pod vplivom moje volje, čeprav ne popolnoma. Sklenil sem, vzeti ji načrt. Ko smo se peljali proti Vresju, sem jo hotel napasti. Pričela se je boriti z menoj. Brat jo je ljubil in zato se mu je zasmilila. Ker je bil on pri volani, je ustavil vozilo in skočil vame. Padla sva v travo. On se je urno pognal kvišku, objel Kristo in me silil, naj bi odšel svojo pot.

Tedaj me je pograbila divja jeza. Dvignil sem samokres in iz neposredne bližine ustrelil brata v hrbet. Prišežem pa, da sem streljal samo enkrat. Krogla je prodrila vendar bratov koš in obtičala v srcu nesrečne Kristine. To je pač redek slučaj, toda sveta resnica, če mi verjamete ali ne.

Oba sta se zgrudila. Ona je bila takoj mrtva. Brat se je še nekoliko gibal. Upal sem, da ni smrtno zadet. Ko sem se pa nagnil nadenj, sem videl, da je že rajni. Kristino sem pograbil, odpeljal z avtomobilom nekoliko dalje in jo odnesel v kotanjo, kjer so jo kesneje našli.

«Zakaj ste jo tja odnesli?»

«Ne vem! Morda sem jo imel tudi jaz res nekoliko rad. Bila je pač čudovita ženska, preprosta, dobrodušna in naravna, vendar zelo nabražena. Morda sem po smrti zavidal bratu, da bi počivala skupaj v zadnjem objemu. Sicer pa sam ne vem, zakaj sem prav za prav to storil. Ko sem ji baš hotel preiskati obleko in ji vzeti načrt, sem začul v bližini neki avtomobil. Skočil sem zaradi tega v svoj avto in oddirjal.»

«Kristina je vendar ljubila drugega!»

«Na to nisem mislil. Tudi verjel nisem tega in tudi brat ne!»

rodnega praznika, ki ji sledi, šele v torek dne 2. decembra.

* **Dr. Maček v Karlovih Varih.** Dr. Vladimir Maček je po nasvetu zdravnikov odpotoval nedavno na zdravljenje v inozemstvo. Praški listi sedaj beležijo, da je prispel dr. Maček v Karlove Vare, kjer se bo zdravil.

* **Obsodba borovniškega kaplana zaradi rovarjenja proti Sokolu.** Pred sodnikom poedincem ljubljanskega deželnega sodišča se je zagovarjal te dni Josip Rozman, ki ga je državno tožilstvo obtožilo, da se je kot kaplan v Borovnici pri Ljubljani pregrešil zoper določbe zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi s tem, da je nagovarjal starše, mladino in bivše člane Orla, da ni treba pristopiti k Sokolu. Obtoženca ni bilo osebno k razpravi, temveč ga je zastopal njegov branilec, odvetnik dr. Ivan Stanovnik. Obtoženi kaplan Rozman je že v preiskavi priznal očitano mu dejanje, a se je zagovarjal, da je izvrševal le svojo službeno dolžnost duhovnika, ki se ne more strinjati z vzgojnimi načeli Sokola, češ, da se je vršila telovadba tudi ob nedeljah popoldne med cerkvenimi opravili, pri čemer so bili dečki v spodnjih hlačah, deklice pa v telovadnih hlačah. Zaradi tega njegovega prestopka mu je že šolsko oblastvo prepovedalo poučevati verouk v borovniški osnovni šoli, a je bil poleg tega tudi prestavljen za kaplana v Šmarje na Dolenjskem. Kakor je izpovedala priča Drašler France, je kaplan Rozman stalno rovaril proti Sokolu. Obtoženec sam priznava, da je prepovedal otrokom sodelovati celo pri otroški igri «Siroti Jerici» samo zaradi tega, ker se je vršila igra v Sokolskem domu. Razen tega pa je bil kaplan Rozman obtožen tudi prestopka po istem zakonu, ker je prirejal sestanke kmetskih fantov v prostorih Prosvetnega društva v Borovnici, ne da bi bil naznanil te sestanke oblastvu. — Kaplan Josip Rozman je bil obsojen na sedem ni zapora in na 300 Din denarne kazni, pogojno na eno leto.

* **Conan Doyle: «Napoleon Bonaparte»** (zapriski francoskega plemiča). Roman. Poslovenil Vladimir Levstik. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena broširani knjigi 40 Din, v celoplatno vezani 52 Din. «Zgodbe Napoleonovega

huzarja», ki jih uživamo zdaj že v drugi izdaji, so dobile v tem romanu dobro došlo in potrebno dopolnilo. Tudi tu spozna bralec duhovitega snovalca detektivskih povesti in njegove druge, morda še bolj mikavne strani, kot obujalca velikih zgodovinskih dogodkov in obrazov. Vsi prijatelji dobrega in napetega branja bodo z obema rokama segli po tej lično opremljeni knjigi. Priporočamo jo zlasti šolskim in javnim knjižnicam.

* **Dr. Matko Ivan: Protituberkulozni dispenzar v službi socialno-higijenske borbe proti jetiki kot ljudski in kužni bolezn.** Pred kratkim je izšlo v založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani pod gorenjim naslovom veliko poljudnoznanstveno delo znanega strokovnjaka v pobijanju tuberkuloze, primarija splošne bolnice v Mariboru, docenta praške medicinske fakultete dr. Ivana Matka. S širokim, temeljitim znanjem zasnovana knjiga je sestavljena iz dveh delov, katerih prvi obravnava vsa vprašanja, ki se nanašajo na ureditev in notranje delo dispenzarjev in je namenjen predvsem zdravnikom in upravnim oblastvom. Drugi del knjige, ki obsega 468 strani, obravnava izključno le vprašanja, ki se nanašajo na bolnika kot kužni vir ter na njegovo ožjo in širšo okolico. Temeljito obravnava nato bistvo jetične kali in navaja vse zadevne razkuževalne možnosti zakuženega stanovanja in posameznih okuženih predmetov. Važni so nasveti, kakšno bodi stanovanje jetičnikov in ogrožene rodbine. Važna so tudi poglavja o sklepanju zakona, o usodi zakonskih drugov in otrok v jetičnem za-

konu, o nosečnosti, o prekinjenju nosečnosti, o dojenju in o skrbstvu noseče žene vobče. Ker v veliki meri odloča poklic usodo jetičnika, je tudi temu vprašanju posvečeno posebno, obširno poglavje, ki se deli v poklicno posvetovanje glede odraslih in glede mladoletnih. Kot izredno važno poglavje se mora označiti «Katekizem o tuberkulozi za osnovne in višje šole». To poglavje, ki ga je avtor obdelal s posebno izčrpnostjo, strokovnim znanjem in s posebnim ozirom na učečo se mladino, na potrebo njene zdravstvene prosvetitve in na njeno vlogo v rodbini, zasluži zanimanje z vsakega vidika. Brezdvomno bo tvorilo to poglavje važno točko učnega in vzgojnega programa v naših šolah. Zaradi tega je avtor dovolil izdajo tega poglavja v posebni brošuri, in sicer ne le v slovenskem, marveč tudi v srbsko-hrvatskem jeziku. Priznati je treba pisatelju, da mu je s tem delom uspelo sestaviti zbirko odgovorov in nasvetov na raznotera vprašanja, ki doslej v tako pregledni in izčrpni obliki v naši zdravstveni literaturi še niso bila obdelana. Knjiga, ki jo vsakomur toplo priporočamo, se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 3, in stane v obeh delih mehko vezana 270 dinarjev, v platno vezana pa 300 dinarjev.

* **«Francozi in rokavnjači»** Knjiga izide, če se bo oglasilo 1000 naročnikov. Ker se doslej ni oglasila niti četrtnina tega števila, je sklenil pisatelj, da dobi vsak, ki pridobi deset naročnikov, en izvod knjige brezplačno. Naroči se na naslov: Gustav Strniša, Rožna dolina V/21, pošta Vič pri Ljubljani.

* **Najden zaklad.** Te dni se je po Krškem razširila vest, da so za vrtom baronice gospe Leopoldine Lazzarinijeve našli zaklad: velik loncec cekinov. Bilo je takole: Že okrog 60 let je stala za vrtom na posestvu baronice Lazzarinijeve ledenica, ki je segala do pol metra pod zemljo. Ko so lesena tla dvignili in hoteli sploh staro ledenico odpraviti, da bi jo preuredili, so delavci pod vodstvom hotelirja g. Hofbauerja kopali temelj za novo ledenico še za približno pol metra globoko. Med kopanjem je delavec Pavel Kogoj našel na prsten loncec, v katerem je bilo 180 ce-

Dlačice na bradi pri damah

In nadležne koci ne pod pazduho, na nadležnih in mekih hitro odstrani „Cito-kura“. Zlasi na obrazu in na mekih, ki jih pokriva kot dlh nežna svilena nogavica, se močno opažajo nadležne koci in so vas mogoče že čisto spravile v zadrego. „Cito“ odpravi vsako nezaželjeno rast koci v nekoliko sekundah z jamčeno brez bolečin in nevarnosti, radikalno in za vselej. Gospa T. piše: „Čutil sem srečno, odkar je „Cito“, sovražnik koci in dlaci, ugnobil korenike nezaželenih dlaci.“ Tudi gospodje jo lahko uporabijo. Brije brez mila, brez noža in brez aparata. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din.

Dr. Nic. Kemény, Košice, D., poštini predal 12/M 10 ČSR.

To izjavo sem zapisal. Morilec jo je podpisal, pa tudi jaz in Jošt sva jo podpisala.

Mirtiču sem ukazal, naj se dobro zaklene v svojo hišo.

Nato sva odšla jaz in sluga z zločincem. Poprej sva ga pa še temeljito preiskala in mu vzela revolver. Zunaj vasi sva ga zapodila. Aretirati ga pač nisva mogla. Bila sva v tuji državi in jaz ga sploh nisem imel pravice aretirati, čeprav bi bila doma. Le policijo bi doma lahko poklical na pomoč.

Ko sva se srečno vrnila domov, sem pozval k sebi Pašarjevega Tilna. Neumno je gledal, ko sem mu izročil visoko vsoto denarja. Ponujal mi je pošteno odškodnino. Jaz sem zahteval samo povračilo stroškov ter mu svetoval, naj nakaže rajši ono, kar mi je namerjal dati, domačim revežem. Ubogal me je.

Odslej sem za nekaj časa izgubil za zločincem vsako sled. Nisem ga pa izpustil iz vida. Ker sem pisal policiji, je tudi ona pričela poizvedovati po njem. Mogla ga pa ni najti nikjer.

Nekega dne sem čital v znanem italijanskem listu, da so aretirali italijanski vojaki nekega Štefana Frulca. Tudi morilec se je tako pisal. Temeljito sem prečital tisto poročilo. On je straži pobegnil na našo stran. Streljala je za njim, pa ga menda ni zadela.

Kaj pa v Dolinju?

Tilen je ostal nekaj časa samec. Domači so ga vendar pregovorili, da se je sklenil poročiti, čeprav ni pozabil svoje izvoljenke. Imel je denar, ki mu ga je zapustila Krista. Ker mu je tudi oče prepisal posestvo, skoro ni mogel ostati brez gospodinje.

Kmalu po Tilnovi poroki se je naselil v Dolinju starikavi trgovec Dragar. Z ljudmi je znal

izredno prijazno občeati. Navidezno pa je bil dokaj čudaški človek. Na njegovem obrazu je bilo nekaj divjega in neodkritosrčnega. Oči je imel hudobne, globoko v očnicah, njegova brada je bila neobrita in že močno siva.

Ljudje početkoma niso kupovali pri njem. Pa je kmalu dobil sloves, ker je bil res zelo postrežljiv. S svojim nizkim in hripavim glasom je ponujal ljudem potrebščine in hvalil dobro blago.

Kmalu si je vzel tudi pomočnico, zgovorno vaško deklico, Nardinovo Tinco. Trgovina je kar dobro uspevala.

Trgovec Dragar se je dozdeval Tilnu dokaj znan. Nekaj časa je brskal po spominu, potem pa nič več. Mislil si je, da se je o možu motil ter ga zamenjal s kom drugim, ki ga pozna že od prej. Enkrat ga je pa kar vprašal, češ, da se mu dozdeva tako zelo znan, pa ne ve, odkod. Dragar se mu je smejal. Povedal mu je, da je prišel s Štajerskega in torej s Tilnom ni mogel biti nikoli skupaj na Gorenjskem.

Ko je bil trgovec že nekoliko mesecev v vasi, se je nekega popoldneva oglasil pri Pašarjevih. Prišel je nagovarjati Tilna, naj bi pričela trgovati s poljskimi pridelki na debelo.

Tilen mu je ugovarjal. Omenjal je, da njemu ni treba množiti premoženja in ga kupčiti, ker je že zadovoljen s tem, kar ima.

Dragar se ni udal.

«Če bomo tako delali trgovci, potem mora vse zaspati. Pravi trgovec bo hotel vedno više. Ne samo zato, da si pridobi premoženje, temveč predvsem iz ljubezni do trgovine. Želel bo pa više tudi iz pravega zadoščenja, ki ga bo imel, če pomnoži in razširi svojo trgovino ter dá boljši sloves svojemu poklicu!»

Tilen mu ni hotel ničesar obljubiti. Ko se je pa posvetoval z ženo, mu je le-ta tudi sama pri-

govarjala, naj prične kupčijo, češ, da je škoda, če leži denar mrtev.

Mladi gospodar je naposled res dvignil v hranilnici visok znesek in stopil v trgovinske zveze z Dragarjem.

Nekega večera, po sklepu pogodbe, je povabil Dragar Tilna in njegovo ženo v svojo sobo, kjer ju je pogostil. Kesno ponoči je dobil brzojavko, ki jo je prinesla njegova pomočnica, pismonoševa hči.

Dejal je, da mora takoj v mesto. Prosil je Tilna in njegovo ženo, naj ostaneta ta čas pri njem, češ, da se v dveh urah vrne s kolesom.

Pregovoril ju je in ostala sta.

Dragar je bil res čez par ur že nazaj. Tilen in njegova žena sta presedela pri njem še nekoliko ur. Danilo se je že, ko sta odšla domov.

Naslednje jutro je potreboval Tilen slučajno nekaj denarja. Ko ga je hotel vzeti iz predala svoje omare, je preplašen opazil, da je izginil ves denar, kar ga je dvignil v hranilnici. Tat je moral delati zelo spretno, da ga ni nihče čul, čeprav so spali domači v sosedni sobi.

Mladi Pašar je odhitel k Dragarju. Povedal mu je, kaj se je pripetilo in javil nato dogodek orožnikom. Trgovec ga je skušal pomiriti. Pašar pa je brzojavil na skrivaj tudi meni.

Proti večeru sem dospel v vas. Igral sem trgovskega potnika s skromnim kovčgom v roki in kot tak sem se oglasil pri Pašarju. Vse mi je razložil. Ko sem ga vprašal glede trgovca Dragarja, mi ni znal dati nikakih pojasnil. Čutil sem se, da je tako lahkomišljeno pričel z njim trgovinsko zvezo.

Takoj sem osumil tega trgovca. Hotel sem ga obiskati.

Naslednje jutro me je povedel Tilen k njemu ter me pričel hvaliti kot dobrega nakupovalca

cekinov. Bilo je tako-le: Že okrog 60 let je stala sami cekini pa tehtajo 64 dkg. Zlatniki so treh vrst v premeru 2 cm. Prva vrsta ima na eni strani enega, na drugi pa dva svetnika, druga vrsta nosi na eni strani grb v šesterostrani ovalni zvezdi z osmimi vodoravnimi polji na ščitu in destimi križi, na drugi strani pa podoba nekakšnega vojščaka ali kralja, ki ima v eni roki žezlo, v drugi pa vladarsko jabolko s križcem. Tretja vrsta cekinov pa ima na eni strani grb, odnosno ščit z vodoravnimi polji in enoglavim orlom v desnem zgornjem kotu, na drugi strani pa kralja s sijajem okrog glave in žezlom v roki.

* **Huda nesreča v Mengšu.** V Mengšu so se splašili konji nekega posestnika in povzili dvoletnega posestnikovega sinčka Alojzija Grčarja. Otrok si je zlomil levo nogo, dobil pa je tudi notranje poškodbe. Prepeljati so ga morali v ljubljansko bolnico.

* **Huda nesreča.** V kamenolomu podjetnika g. Haučka v Trbovljah je bil zaposlen 59letni delavec Ivan Košič. Pri delu v kamenolomu mu je priletel v glavo kamen, ki mu je prizadejal smrtnonevarno rano in povzročil pretres možganov. Nezvestnega so pripeljali v rudniško bolnico.

* **Poskus samomora mlade žene.** V Zagrebu je poskušala izvršiti samomor Terezija Lipovčanova, žena trgovca, rojena leta 1903. v Vojniku pri Celju. Iz neznanega vzroka je v samomornem namenu izpila večjo količino solne kisline. Reševalno društvo jo je prepeljalo v bolnico.

* **Nesreča v kamnolomu.** Ker se gradi nova banovinska cesta od Leskovca proti Studencu in je bilo potrebno v to svrhu obilo gramoza, ki ga lomijo v vasi Studencu, kjer je na razpolago manjši kamnolom, se pri tem delu v naglici večkrat dogajajo nesreče. Tako je nesreča tudi te dni zahtevala svojo žrtev v osebi delavca Bože Gomorčiča, ki je uslužben pri napravljanju gramoza. Ko je Božo kopal in spravljajl gramoza, pridobljen od razstreljenih min, se je nenadoma odtrgalo z višine kakih 6 do 8 metrov nekaj velikih kamnov, ki so se privarili navzdol ter ga zadeli v glavo in noge tako, da je obležal nezaveden na

tleh. Na dveh mestih mu je prebita lobanja, ima pa tudi druge tako hude poškodbe, da so ga morali takoj odpeljati v krško bolnišnico.

* **Poškodba pri streljanju.** Iz Konjic nam pišejo: Trinajstletni kmetski sinček Anton Somrek iz Kovaškega vrha pri Oplotnici je slišal, kako veseli čas trgatve praznujejo s streljanjem. Želja, da bi lahko tudi on pri tem sodeloval, ga je zavedla, da je vzel topič in smodnik ter ga nabil in z roko zapalil. Pri eksploziji je topič odskočil z ustjem proti otroku ter mu hudo razmesaril nogo v stegnu. Malega ranjenca so pripeljali v bolnico.

* **Samomor Slovenca v Splitu.** V spalnici finančnega poslopija v Splitu se je ustrelil te dni finančni podpreglednik Srečko Podreka, rojen v Gorenji vasi pri Medvodah. Samomor je izvršil na zelo grozen način. Sedel je na nizek kovčeg, iztegnil noge po sobi, si nastavil cev karabinke pod brado, potem po s prstom noge sprožil petelina. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je še kljub groznim poškodbam nekaj časa živel, preden je izdihnil.

* **Motociklist podrl učitelja.** Te dni so morali v bolnico prepeljati učitelja iz Šiške v Ljubljani Josipa Jekla, katerega je podrl neprevidni motociklist. Jekl je zadobil hude notranje poškodbe, nevarno pa je ranjen tudi na glavi in po nogah.

* **Avtomobilska nezgoda.** V okolici Karlova se je v nedeljo pripetila avtomobilska nezgoda. Avtomobil Viktorja Hefererja je se zaletel v voz in dva konja posestnika Čuliča. Konja sta ostala na mestu mrtva. Občinsko poglavarstvo je pri-

Pomladitev v 24 urah

je, kakor sporoča njeno zahvalno pismo, dosegla ga. dr. A. v Pragi: Deset lončkov Eroskreme, ki sem jih dobila od vas, sem morala prepušiti znanec. Moj obraz je dobila reklama za vašo kremo, kajti kljub svojim 49 letom sem videti lepa in mladostna. Eros-krema odstrani naglo in sigurno vse zaježalce, gube, pege, nosno rdečico, rjave in rumene lise, solnčne pege. Garancija: ali denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 Din, 3 lončki 25 Din, 6 lončkov 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice C, poštni predal 12/C 10, Češkoslovaška.

držalo avtomobil kot garancijo za poravnavo škode, šofer pa je bil aretiran.

* **Žrtev podivjanega kolesarja.** Pred dnevi se je vozil po glavni cesti v Gaberju z naravnost divjo brzino neki mlajši kolesar. Po hodniku ob cesti mu je prišla nasproti 12letna Frančiška Weisbacherjeva, hči delavčeve vdove. Kolesar se je zaletel v dekletce in ga podrl na tla s tako silo, da si je sirotica zlomila nogo. Ponesrečenko so prepeljali v bolnico, za sirovežem pa poizveduje policija.

* **Ne sme v gostilno.** Samskemu tovarniškemu delavcu Josipu Mežnarju v Guštanju je z razsodbo okrajnega sodišča na Prevaljah prepovedano pohajati v gostilne za dobo šestih mesecev. Kdor bi Josipu Mežnarju v prepovedani dobi postregel z alkoholno pijačo, bi se kaznoval z zaporom do 6 mesecev in v denarju do 5000 Din.

* **Iz bolnice pobegli kaznenec.** 26letni Jožef Pajman, rojen v Studencih, pristojen v Ponikvo, je bil pred kratkim od okrožnega sodišča v Celju obsojen zaradi tatvin na 18 mesecev ječe in na pridržanje po prestani kazni za dobo treh let. Kazen je odsluževal v mariborski kaznilnici. Te dni pa je požrl dolgo in debelo žlico in seveda imel hude bolečine v želodcu. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so mu žlico odstranili. V noči od torka na sredo pa je fant pobegnil iz bolnice. Jasno je, da je žlico požrl zato, da bi prišel v bolnico, odkoder je lažja pot v svobodo. Pajman, ki je bil že ponovno kaznovan zaradi raznih zadržev, pa se ni dolgo veselil svobode. Kmalu po pobegu so ga prijeli in vtaknili nazaj v kajbico.

* **Z udarcem palice mu je zlomil kost.** Te dni je z udarcem palice v samoobrambi udaril 25letni Ponikvar Feliks 48letnega Muleja Franca z Dobrave po roki tako, da mu je prelomil kost nad zapestjem. Povod dogodka, ki se je odigral že pozno zvečer pred Mulejevo hišo v Dobravi, je bil naslednji: V hišo sta prišla Ponikvar Feliks in njegov 18letni brat Alojz z Dobrave pri Škocijanu in sta se zavzela za svojo sestrično, Mulejevo ženo, s katero se je Mulej prerekal. Oba sta skušala pomiriti zakonca, toda vse posredovanje je bilo zaman in je Muleja še bolj razdražilo. Prerekanje se je poostriilo in kmalu nato je došlo

in prekupčevalca. Svetoval je svojemu sodrugu, naj bi me vzela v službo.

Ko sem zagledal Dragarja, sem ga takoj spoznal. Bil ni nihče drugi kot zločinski morilec sam.

Odšel sem s Tilnom in mu takoj povedal, kdo je trgovec Dragar. Ukazal sem mu, naj hiti po orožnike.

Medtem se je lažni trgovec pripravljajl za beg. Orožniki so kmalu obstopili hišo. Vodja je vstopil.

Sredi sobe je začuden obstal. Dragarja ni bilo nikjer.

Pričeli smo pregledovati sobo in opazili smo, da je imel umetno zakrito odprtino v stropu, skozi katero se je splazil v podstrešje, splezal po drevesu na domači vrt in ob grmovju ušel.

«Če nam zdaj uide čez mejo, pa zbogom lepi denarci!» sem dejal Tilnu. Tedaj so se oglasili tudi nekateri vaški veljaki, ki so mi povedali, da so posodili prejšnji teden sleparju večje vsote denarja, ker so se zanesli na njegovo poštenje.

Odhitel sem na postajo ter se vrgel v prvi vlak, ki je dirjal mimo.

Kako naj zdaj izsledim zločinca? Kje se bo skrival? Denar ima. Laže se bo izmuznil! sem premišljal.

Najprej sem se oglasil na vseh okoliških postajah in poizvedoval o Dragarju. Nihče ga ni videl in tudi ne vedel povedati karkoli o njem.

Vse to sem zelo hitro ukrenil. Ker sem se pa bal, da me morilec ne prehit, sem jo pobrisal prav na mejo s svojim psom, kateremu sem dal prej poduhati kapo lažnega trgovca.

Potepal sem se v bližini meje, premišljal, kaj naj storim, se dolgočasil in uril svojega psa.

Ničesar nisem izsledil. Bil sem prepričan, da je Pašarjev denar izgubljen.

Pa mi je pomagal Tilen. Ker sem mu sporočil, kje sem, mi je poslal pismo, ki ga je pisal Dragar svoji prodajalki Tinci. Ker je imel v očeh res neko posebno moč, je hotel to silo uporabiti tudi pri Tinci, upajoč, da se bo vanj zagledala, čeprav je bil že star. Bedak je mislil, da bo molčala, če zve, kakšnega kova je on.

Ker ji je Tilen povedal, da je njen bivši gospodar lopov in morilec, mu je takoj prinesla pismo, ki ga je dobila. V pismu ji je pisal Dragar, da ga ne sme nikomur izdati in da naj pride čez nekoliko mesecev za njim.

Pismo, ki sem ga dobil, sem poslal takoj policiji v mesto K., kjer je zdaj zločinec bival.

Radoveden sem bil, če bo policija dovolj urna in ga bo pravočasno zgrabila. Ker sem imel čas, sem se tudi sam napotil tje.

Ko sem dospel v mesto, me je opozoril takoj nase širok avtomobil s posebno obsežnim motorjem. Ko je brzel mimo mene, sem videl trgovca Dragarja, sedečega poleg šolerja pri volanu. Zdelo se mi je, da me ni opazil. Bil je popolnoma obrat. Čeprav je švignil avtomobil hitro mimo mene, sem vendar v hipu spoznal Štefana Frulca.

Že naslednji dan ga je hotela policija aretirati. Toda izginil je kakor kafr. Ostal je samo njegov šofer, ki je dejal, da je gospod odpotoval. Niso mu verjeli. Prebrskali so njegovo stanovanje in premetali vse njegove stvari. Vse zaman. Dragarja ni bilo nikjer. Njegov šofer je z ogromnim avtomobilom žalosten odhajal iz mesta in se napotil proti meji, ki je bila oddaljena le nekaj ur. Ko je hitel mimo mene, sem se ozrl v vozniak. Njegove oči so se hudobno smejale. Še enkrat sem pogledal preko avtomobila in se mahoma nečesa spomnil. Obrnil sem motorno kolo, s katerim sem se pripeljal, in se pogljal za avtomobilom. Bilo je prepozno.

Avtomobil se je že bližal meji. In tedaj sem dobro videl, kako se je nekje iz prednjega dela dvignil zločinec, se pretegnil na brzečem vozu in mi zamahnil v pozdrav.

Razburjen sem hotel streljati nanj, pa je bil že predaleč. Pustil sem ga.

Ker me je opozoril takoj avtomobil nase, sem bil prepričan, da je imel zločinec v sprednjem delu avtomobila prazen prostor, kamor se je lahko začasno skril, če je bilo prekesno, da bi zbežal.

Konec.

Detektiv Tomaž Mrežar je utihnil.

«In kaj se je zgodilo potem?» sem ga vprašal. Nasmehnil se je in odvrnil: «Čudno je človeško življenje. Skupaj se voziva proti meji. V vlaku nama nasproti sedi tujec, ki se ne briga za naju in navidezno dremlje. Vendar vem, da posluša vsako mojo besedo. Vi boste pač prestopili mejo. Jaz pa in ta gospod je ne bova prestopila.»

Pogledal sem človeka, ki je sedel tik okna, zavil v svoj plašč, in ki se mu je videl samo konec nosu.

«Zakaj ne boste prestopili meje?»

«Je pač tako! Jaz in oni gospod se morava vrniti. To ni namreč nihče drugi kakor morilec, o katerem sem vam pravil.»

Tisti hip se je Mrežar sklonil. Mimo njega je zažvižgala krogla. Naslednji trenutek je že švignil kvišku in pograbil tujca, ga vrgel na tla in ga krepko zvezal.

Iz vseh prostorov so prihiti ljudje.

Tomaž je radovedneže nagnal in zaklenil na jin voz.

Spet sva sedela mirno na svojih mestih. Vse je bilo kakor prej. Tudi tujec v kotu je čepel tam miren in tih, samo zvezan je bil.

do spopada. Videč, da proti mladima Ponikvarjema ne bo dosti opravil, je Mulej v temi iskal sekuro in motiko, da bi se oborožil. Ker pa ničesar ni našel, se je odpravil v kuhinjo po nož, s katerim se je pojavil hipoma pred Feliksom Ponikvarjem, ki pa je zamahnil s palico po roki, v kateri je držal Mulej nož, in mu ga zbil na tla. Pri tem pa je zadel Muleja tako, da mu je v zapestju prelomil kost. S tem je bil konec prepira, posledica pa ta, da so morali Muleja prepeljati v bolnico v Novem mestu.

*** Zločinska roka požiga kmetijske domove.** V petek dne 17. t. m. zvečer je naenkrat začelo goriti pri posestniku g. Železniku v Zaborštu blizu Rake. Domači gasilci, ki so prihiteli na mesto požara, so z vso poštrevnostjo posegli v reševanje, toda ogenj je bil mnogo močnejši od njih in je v naglici upepelil hišo in gospodarsko poslopje. Posrečilo se jim pa je, da so z omejitvijo ognja preprečili širjenje požara še na ostala poslopja. Po dovršenem gašenju so se izmučeni gasilci vračali domov, pa so na svoje začudenje opazili svetlikanje v sosednji vasi na Jermanovem vrhu. Usmerili so takoj vozove v določeno smer in k sreči dospeli pravočasno do hiše posestnice Marije Ruparjeve, kateri je pričela goriti hiša. Gasilcem se je posrečilo ogenj udušiti in posestnico obvarovati večje škode. Zelo izmučeni so se po drugem gašenju vračali proti svojemu domu, da se po trudapolnem delu odpočijejo, toda vnovič jih je pozvalo k reševanju ožarjeno nebo. V Stari Bučki je gorelo pri posestniku Antonu Mlakarju. Vnovič so oddrli na mesto požara in krepko stopili v akcijo. Tudi tu je bilo njihovo delo kronano z uspehom, kajti rešili so docela hišo kljub temu, da je požar v neposredni bližini do tal uničil vse gospodarsko poslopje. Preiskava je dognala, da je bil ogenj podtaknjen in so požigalcu že za petami.

*** Napad s sekuro.** Berčič Anton, delavec v Kranju, je šel bolj pozno od dela domov. Ker stanuje onstran Save, ga je pot vodila preko mostu. Zatopljen vase, se ni dosti brigal za mimoidoče in okoličnice. Nenadoma ga je nekdo od zadaj udaril po glavi. Udarca s sekuro je bil tako močan, da mu je prebil na levi strani temenico.

Neznanec je nato pobegnil, češ, da ni udaril pravega. Poškodba je huda.

*** Pretep.** Pred nekaj dnevi je prišlo v Orehovi v gostilni Junker do krvavega pretepa, pri katerem se je slučajno pojasnila tudi tatvina konjske plahte, ki sta jo pred dnevi odnesla dva nepridiprava L. in P. Že precej vinjena sta se pojavila zlikovca zvečer v gostilni, naročila pijačo in se nekaj časa dostojno zadržala. V gostilniški sobi pa je bil istočasno v družbi drugih domačinov tudi H., ki je zvedel za tatvino plahte in to omenil. Ker je bila vsa ta družba v pijanem stanju, je kmalu prišlo do spora in osebnega obračunavanja in že so se pričeli na vso moč pretepati in obdelavati z noži, kar je imelo za posledico, da je L. dobil nevarne vbode z nožem.

*** Neprevidnost.** Zadnji nalivi so preplavili večino travnikov med Pragerskim in Polskavo. Lastnik nekega travnika si je pomagal pri tem na ta način, da je kratkoma prekopal višje ležečo pot, ki mu je zapirala vodo. Svoj namen je deloma dosegel, a nesreča je hotela, da se je zvečer že v temi tam mimo vozilo več kolesarjev, ki so vsi zavozili v omenjeni jarek. Enemu se je strlo kolo, drugi so pa odnesli k sreči le male praske.

ZA VSAK SLUČAJ

denite prvega 20 Din na stran.

To Vam svetuje „Roman“.

Več v prihodnji številki,

ko stvar dozori.

*** Maščevanje moža nad ženo.** V baraki v Krajeviča Marka ulici v Mariboru stanuje med šestimi strankami tudi zakonski par Drašpahar. Po izjavah drugih strank se vedno med seboj pretepata. Tako je bilo tudi te dni, ko je 45letna Marija Drašpaharjeva ob 20. prišla domov in začela možu očitati, da vedno pijačo in leži, ona pa mora delati. Ko ji je mož odvrnil, da hoši z drugimi moškimi, je pograbila kol in moža bila po glavi in hrbtu. Poklicani stražnik ju je ločil. Mož pa je stražniku v jezi povedal, da žena večkrat hodi v gozd k Trem ribnikom, kjer se sestaja s tihotapci, prevzema od njih saharin in ga potem skupno z drugimi tihotapci prodaja na trgu, zlasti ob tržnih dneh. Policija je na podlagi teh izpovedb uvedla preiskavo.

*** Velika tatvina.** Doslej neznan tat je ob priključitvi gasilskih slavnosti v avstrijski Radgoni neopaženo splezal v prvo nadstropje gostilne (pri Flucku), in sicer v spalnico, iz katere je odnesel razen nakit in zlatnino v vrednosti 2700 šilingov (21.600 Din). Med temi ukradenimi predmeti so ena ovratna verižica z briljantnimi vložki, vredna 2000 šilingov (16.000 Din), dve zlati zapestnici in ena srebrna damska ura, ena steklenica konjaka in 50 šilingov (400 Din) gotovine. Vsakdo, ki so mu znani kaki podatki za uspešno izsleditev tatu in ki te podatke sporoči orožništvu v Radgoni, prejme od oškodovanca nagrado 100 šilingov (800 Din), oni, ki izsledijo tatu, pa deset odstotkov vrednosti.

*** Ubijalec dijaka Bezjaka pred sodiščem.** Pred senatom trojice v Mariboru se je zaključilo zadnje dejanje krvave drame, ki se je odigrala 23. septembra v vinogradu nad Racerjevim dvorom. Poljski čuvaj Rudolf Pečenik je tedaj na sirov način do smrti pobil iz vinograda bežečega dijaka III. razreda gimnazije Stanka Bezjaka. Z okovano palico mu je razbil lobanje, da je obležal takoj mrtev. Pečenik je bil zaradi zločina zoper življenje obsojen na tri leta robije in petletno izgubo častnih pravic.

*** Vlom.** Iz trafike Tončke Pavlinčeve v Velenju so neznani vlomilci v eni zadnjih noči odnesli tobačnih izdelkov v vrednosti približno 5000 Din in poštne vrednotnice za 200 Din. Storilce za-

«Kako se upate mene aretirati? Nikakega dovoljenja nimate. Policija vas pač ni pooblaštila», je zagodnjel po kratkem molku neznanec.

Tomaž se je zagrohotal: «Premalo ste še preprišani! Ker sem vedel, da vam je znano moje početje in zasledovanje, sem vsakomur trdil, da odpuštam, ker ne maram, da bi še dalje sodeloval s policijo, ki me je spoznala.

Ker sem pa uvideven človek, sem se kmalu pomiril in sam pričel pomagati policiji, s katero sem ostal v stikih. Čemu tudi ne? Če želite, vam rad pokažem zaporno povelje, ki ga imam za vas.»

«Kako ste me mogli vendarle tako premeteno zasledovati čez mejo?»

«Ko sem pridrvel z motociklom za vami, sem videl, da ste zavili z avtomobilom v mesto V.

Motocikel sem nekje spravil. Za silo sem se maskiral in hitel za vami.

Prenočevali ste v hotelu „Pri zlati lisici“. Dobro ste se zabavali, prepričani, da me ne bo za vami. Kako tudi, če nisem imel niti v domovini pravice, vas aretirati.

Medtem ko ste sedeli v krčmi, se veselili in pili čez mero, sem jaz že pregledal vašo sobo in zlasti vaš kovčeg ter vam odnesel denar, ki ste ga ukradli.

Ker vem, da ste dovolj predrzni in bi naposled obdolžili še hotelsko osebje, da vas je okradlo, sem hitro pobegnil. In oddaljeni telefonski postaji sem telefoniral policiji. Ko je prihitela v rečeni hotel, niti vedeli niste, da ste okradeni. Pričeli ste razgrajati, toda nič vam ni pomagalo.

Jaz sem si s svojim telefonskim poročilom navlekel na vrat tuje detektive, ki so me spretno zasledovali. Izslediti me pa niso mogli, saj me nihče ni poznal.

In tako je šla živa gonja — jaz za vami, za menoj pa tuja policija.

Ker niste imeli denarja, ste obupavali: Sami niste vedeli, kaj storiti.

In tedaj vam je pisala nekdanja trgovinska pomočnica. Niti pomislili niste, odkod je zvedela za vaš naslov. Slepo ste verovali pismu, ki vam ga je pisala po mojem naročilu. Vabila vas je nazaj, toda ne v Dolinje, temveč daleč proč. Sporočila vam je, da je prevzela malo trgovino. Lagala se je, da je podedovala po teti nekaj premoženja, in vas vabila, da pristopite kot družbenik.

Vsak pravi zločinec se rad ujame na popolnoma preprosto zanjko. Meni je pač šlo samo za to, da vas dobim nazaj v našo državo. Res ste nasedli. Prihiteli ste v mesto, ki ga je naznačila vaša pomočnica.

Na svojo srečo ste naleteli med potjo na znanca, ki ste ga vprašali, ali pozna ulico in trgovino, ki jo je pomočnica prevzela.

Ta popotnik je bil ondoten domačin. Povedal vam je, da sploh ni nikake trgovine v dotični ulici, samo kratka zagata, kjer stoji nekoliko zapuščenih hiš.

To vas je opozorilo. Postali ste oprezní. Zato niste izstopili v mestu, temveč na prejšnji postaji.

Peš ste obiskali dotično ulico in se prepričali, da res ni tam nobene trgovine.

Vrnili ste se na postajo v predmestju in hoteli zopet čez mejo. Jaz sem se pa vozil v vašem vlaku, dočim je na mestnem kolodvoru oprezal moj sluga.

Opazil sem, da ste vstopili na neki manjši postaji. Takoj sem vas spoznal. Preselil sem se v vaš vagon in povedal svojemu prijatelju vašo lastno povest. Takoj ste mi mislili preluknjati

telo. Pa sem čuječ človek in spretno sem se vam izognil.»

*

Morilec je tiho obsedel. Detektiv je vso pot pušil svoje ljubljene viržinke. Ker morilec ni govoril, je Mrežar gledal skozi okno na lepo pokrajino.

Mimogrede je dejal svojemu aretirancu: «Ne premaknite se! Opazil sem. Vaš način poznam tudi jaz. Spretno ste se izmuznili iz okovov na rokah. Če se premaknete, vas pošljem na drugi svet!»

Morilec je molčal.

Detektiv se je nagnil nad njim, da bi mu popravi okove. Presenečen je obstal. Začutil je hladne in trde roke.

Morilec je sedel pred njim mrtev.

In tedaj se je spomnil Mrežar na cigareto, ki jo je dovolil aretirancu med vožnjo popuštiti. Imel je samo eno v svoji dozi. Ko jo je dal zločinec v usta, je zaplamtela, pa takoj ugasnila. Morilec je ostanek stisnil med zobe in ga požrl še prej, preden mu je Mrežar mogel to zabraniti. V tej cigareti je bil pač skrit strup.

Detektiv je snel mrtvecu okove. Na bližnji postaji je poklical ljudi in jih obvestil, da se vozi z vlakom mrtvec.

*

Tilen je še vedno bogat kmet. Denar je dobil nazaj in tudi sam se je še bolj dvignil, saj je imel lepo posestvo. Zdaj ima že veliko družino. Vsako leto enkrat se napoti z njo v mesto. Tamkaj obišče prijaznega strica, gospoda Mrežarja. Pa tudi tje gre, na tihi grob, kjer spi nedolžna žrtev, dobra gospodična Krista, ki je Tilen ne bo nikoli pozabil.

(Konec.)

sleduje velenjsko orožništvo. Upati je, da bodo drzni vlomilci kmalu v rokah pravice.

* **Z nožem v prsa.** V Županjih njivah pri Kamniku sta se v nedeljo sprla 25letni posestnikov sin Peter Zamljen in Ivan Vatovec iz iste vasi. Vatovec je med prepirom z nožem sunil Zamljena v prsa in ga nevarno ranil. Hudo poškodovanega Zamljena so prepeljali v ljubljansko bolnico.

* **Krvav pretep v Sostrem.** V Magistrovi gostilni v Sostrem je popivala v nedeljo večja družba fantov, med njimi tudi 27letni hlapec France Vodnik. Ta se je sprl z Jožetom Juvanom in Jožetom Vidicem, ki sta ga začela obdelavati s steklenicami po glavi, da je padel po tleh. Na tleh ležečega Vodnika sta suroveža še obdelala z nožem. Močno poškodovanega hlapca so prepeljali v ljubljansko bolnico.

* **Vlom v stanovanje.** Te dni je bilo vlomljeno na Stanovskem pri Poljčanah pri posestniku Ivanu Trunklju. Hišica stoji na bregu, pol ure od Poljčan. V noči na predzadnjo nedeljo se je neznan svedrovec splazil pod okno, kjer spe otroci, ga previdno snel s tečajev in se nato prav tiho in neopaženo splazil v sobo, kjer je odprl omaro in skrinjo, pobral vso praznično obleko gospodarja in gospodinje ter 2000 Din, izkupiček za prodano telico. Odnesele je tudi zlato in srebrno žepno uro z verižico, nove otroške čevlje in nedeljsko obleko ter svilene rute. Vlom in tatvino je prva opazila gospodinja, ko se je odpravljala k jutranji maši. Na njen krik so se zbudili ostali ter prestrašeni zagledali tik omare sekiro, ki jo je imel s seboj neznan zlikovec gotovo v obrambo. Kajpak ni mogel nihče k maši, ker je bila obleka pokradena. Zadevo imajo v rokah orožniki.

* **Ker je segel v žep, eno in pol leta ječe.** Minuli teden je bila pri mariborskem okrožnem sodišču razprava proti žeparskemu tatu Francu Mrazivcu iz Hrvatske, ki je svoj poskus tatvine to pot zelo drago plačal. Mrazivec je prišel pred meseci poskušat svojo tatvinsko srečo na živinski sejmi v Gornjo Radgono. Tam je med gnječo naenkrat segel v žep nekemu živinskemu trgovcu iz Avstrije, ki je prišel preko Mure v Gornjo Radgono nakupovat živino. Imel je v žepu preko 300.000 dinarjev in še nekaj tisočakov avstrijskega denarja. Avstrijec pa je tatvinsko roko zasačil in pograbil, preden je prišla do njegove denarnice. Pred sodiščem je žepar tatvino tajil in jokal, da ima doma ženo in otroke, pa mu ni nič pomagalo. Ker je bil že večkrat zaradi takšnih tatvin kaznovan, mu je sodišče prisodilo eno in pol leta ječe in še potem bo moral ostati v zaporu tako dolgo, da se bo sodišče prepričalo, da se je res poboljšal.

* **Oče v razburjenosti prerezal sinu vrat.** Te dni je šel posestnik Jože Šraj iz Gorenjih dol pri Škocjanu pogledat v svoj hram pri vinogradu. Okrog 18. se je vrnil precej razporejen domov. Tedaj je vprašal ženo, kje se mudi 17letni sin Anton. Ker mu žena ni vedela točno povedati, je razburjen odšel, češ, da pojde sina sam iskat. Sin Anton se je bil namreč kot tesarski vajenec popoldne z domačim vozom popeljal k posestniku Tomažiču v vas Zagred po tesarsko orodje. Ko se je vračal, je dohitel voz posestnika Jožeta Gregorca in njegove žene. Skupaj so nadaljevali pot, v Dolenjih dolah pa so ustavili pred Hočevanjevo gostilno in stopili skupno na liter vina. Anton Šraj je baš zopet zapustil gostilno in hotel pognati proti domu, ko mu pride oče naproti. «Si prišel, hudič, iz gostilne?» je oče nahrulil sina, popadel sekiro z voza, skočil proti sinu in ga hotel pobiti. Sin pa je bil urnejši in je očetu zbil sekiro iz rok, nakar se je prišel umikati in je slednjič zbežal, ker se ni maral pretepati z očetom, čeprav je močan fant. Nečloveški oče je tedaj zdiral za sinom, vzel iz žepa nož in prerezal sinu, ko ga je dohitel, ovrtnik suknjiča, nato pa vrat od desnega ušesa do grla. Sin se tudi zdaj ni boril, temveč je samo odmikal očetovo roko, saj pač ni verjel, da ga hoče oče umoriti. Vsega okrvavljenega je naposled otel posestnik Gregor, ki je fanta spravil v gostilno. Tu so ga Ho-

čevarjevi prevzeli v nego in mu nudili pomoč. Ponoči je po ranjenega sina prišla mati in ga odpeljala domov in nato v novomeško bolnico. Poškodba je huda, vendar upajo zdravniki, da bo fant okrevljal. Ta žalostni dogodek je zelo razburil ljudi. Sedaj, ko imamo novo vino, se podobni dogodki kar vrstijo v sramoto vseh Slovencev.

* **Nezgoda.** Z desno roko je prišel pod cirkularko 43letni žagar Franjo Verbost iz Kamenice pri Mariboru. Žaga mu je odrezala konce vseh štirih prstov desne roke do višine palca, dočim je ostal palec nepoškodovan.

* **Gospa, ne sodite po trenutnem učinku.** Navidezen uspeh ne pomeni nič, tudi pri pranju ne. Pravilno se pere samo z milom in to osobito s pravim terpentinovim milom Gazele.

* **Pri slabosti je naravna «Franc Jožefova» grenčica** prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah za koristno. V dopisih hvaležijo zdravniki za ženske soglasno prav milo učinkujoč način «Franc Jožefove» vode, ki je zlasti prikladen za nežno rast ženskega telesa. «Franc Jožefova» grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

PREKMURSKI GLASNIK

Delo za napredek Prekmurja

Murska Sobota, oktobra.

Predzadnjo nedeljo sta se vršila v Murski Soboti dva važna sestanka, ki bosta gotovo imela vidne posledice za gospodarsko, prosvetno in narodno življenje ljudstva. V Ditrichovi dvorani se je vršil enodnevni prosvetni tečaj, ki ga je priredila Zveza kulturnih društev v Mariboru. Že na vse zgodaj se je začela polniti dvorana. Na dnevnem redu so bila za današnji čas najprimernejša predavanja gospodarskega, prosvetnega, socialnega in zdravstvenega značaja. Kmečki možje in fantje, ki so se udeležili tečaja v odličnem številu, so z vso pozornostjo sledili predavanju. Zveza kulturnih društev je s tem svojim požrtvovalnim delom izvršila ponovno veliko prosvetno nalogo. Taki sestanki niso samo izredne važnosti az gospodarsko in prosvetno napredovanje našega kmeta, ampak navezujejo tudi stike med rojaki in vrše veliko narodno nalogo. Žal, smo pogrešali na tečaju izobraženske kroge iz mesta kakor tudi učiteljstvo iz okolice. Učinek bi bil brez dvoma mnogo večji, če bi naši kmečki možje in fantje videli med seboj tudi naše izobražence. Delavci Zveze kulturnih društev pa naj le še pridejo v Prekmurje orat in sejati!

Ob 11. se je vršil v mali dvorani Sokolskega doma sestanek voditeljev kreditnih zadrug, ki so včlanjene pri Zvezi slovenskih zadrug v Ljub-

ljani. Zveza ima v Prekmurju devet članic, ki so bile poslale na ta pomembni sestanek svoje zastopnike. Ravnatelj Zveze, gospod Trček, je v izredno poljudnem predavanju razložil pomen kreditnih in drugih zadrug, navedel potrebne smernice za poslovanje zadrug ter obeležil medsebojne odnose med Zvezo in članicami. Vsi navzoči so mu bili za lepe besede globoko hvaležni. Govorili so še gg. notar Koder, sodnik Farkaš iz Murske Sobotice, šolski upravitelj iz Brezovcev Baltesar, šolski upravitelj iz Hotize Horvat in posestnik Hajdinjak iz Odrancev. Storjeni so bili zelo važni sklepi za nadaljnje delovanje zadrug v Prekmurju, ki bodo z uresničenjem blagodejno vplivali na gospodarske razmere prekmurskega kmeta.

Oba sestanka pričata, da se v Prekmurju pričinja vneto gospodarsko in prosvetno delovanje.

Agilni dramski odsek mursko-soboškega Sokola

Murska Sobota, oktobra.

Dramski odsek Sokolskega društva v Murski Soboti je pod predsedstvom g. prof. Meliharja začel letos prav živahno delovati. V razmeroma kratkem času nam je dal že dve zelo posrečeni predstavi. Prva je bila 17. in 18. septembra Langerjeva «Kamela skozi uho šivanke», delo, ki zahteva že prav dobre igralce. Vendar je bila podana brezhibno, posebno če pomislimo, da sta sodelovali dve začetnici, in to v glavnih vlogah. Reči moramo, da smo bili prijetno presenečeni.

Druga predstava 11. in 12. t. m., posvečena spominu nesrečnega plebiscita na Koroškem, je bila «Miklova Zala», primerna igra za to žalostno obletnico. Režiser igre g. Niševicer, sam koroški rojak, nam je pričaral na oder s pomočjo inscenatorja g. prof. Ščuke in g. Vrhovca, ki je instaliral novo moderno razsvetljavo, res kos pravega življenja naših Korošcev. Igra sama je bila podana prav lepo in z veliko ljubeznijo od vseh sodelujočih. Prostor nam ne dopušča, da bi imenoma navajali vse igralce (36 po številu). Če povemo, da so bili od glavne vloge Zale pa do zadnjega statista prav vsi na svojem mestu, mislimo, da smo povedali vse. Dvorana je bila obakrat nabito polna in so bili gledalci ginjeni do solz. Vsaka scena je bila nagrajena z navdušenimi ploskanjem.

Omeniti moramo pa še nekaj, kar nam tudi ugaja, namreč točnost začetka. Tako je prav. Občinstvo naj to upošteva in ne moti s prepoznim prihajanjem prireditve; sploh smo mnenja, naj se zamudniki med izvajanjem ne puščajo v dvorano. Agilni odbor odseka naj napravi tudi v tem pogledu red.

V tej sezoni pripravlja dramski odsek še «Mlinarja in njegovo hčer», «Večer enodejank», «Rokovnjače», «Svetnika» in «Alceste», torej prav pester program. Vse te predstave so namenjene

Gospodinje, gospodarji!!!

RADI PREVELIKE ZALOGE PRODAJAMO PO ZELO ZNIŽANI CENI - ZIMSKO BLAGO

ZA ZENSKO OBLEKE IN PLASCE:
VOLNENO BLAGO KREP,
TVED, VELUR, BARŽUN,
BARHEND, FLANELIN
ITD ITD

ZA MOZKE OBLEKE IN SUKNJE:
MODNE, ČRNE IN PLAVE
KAMGARNE, SPORTNE
ŠEVIOTE, LODNE, SUKNA,
DUBLE ITD ITD

IZKORISTITE PRILOŽNOST UGODNEGA NAKUPA

Posetite **tovrdko NOVAK Ljubljana Kongresni trg 15**

NASPROTI NUNSKO CERKVE

redu abonentov; seveda pa se bodo vse dajale ob nedeljah popoldne tudi izven abonmaja. Omeniti moramo namreč še, da je odsek razpisal za svoje predstave reden abonma in dosegel popoln uspeh, kar je znak, da je izbirčno soboško občinstvo zadovoljno z delom dramskega odseka Sokola.

Mislamo, da ne izdamo nikakih tajnosti, če povemo, da odbor odseka še ni zadovoljen s tem, da bi izvršil svoj program, ki ga je obljubil, temveč pripravlja še nekaj uprizoritev popolnoma izven reda abonentov, tako na primer za sredo novembra izvirno dramo tukajšnjega učitelja gospoda Ferjana v režiji pisatelja samega in še dve ali tri ljudske igre.

Opisali smo dosedanje delo in program dramskega odseka Sokolskega društva v Murski Soboti z namenom, da se bodo bralci po vsej naši krajini seznanili s prosvetnim delom Sokola in da bodo poučeni o poteku tega dela. Vabimo tudi okoličane, da posetijo Sokolski dom pri prihodnji prireditvi dramskega odseka, to je v petek dne 31. t. m. ob pol devetih zvečer in v nedeljo 2. novembra ob treh popoldne, ko bo podana lepa žaloigra iz kmetijskega življenja »Mlinar in njegova hči«.

Občinstvo še opozarjamo, da so ob nedeljah popoldne cene izredno nizke, tako da ima lahko vsakdo za mal denar lepo in pošteno zabavo.

Prekurmurskim čebelarjem. Iz Dolnje Lendave nam pišejo: Banska uprava je poslala podružnici Čebelarstva društva v Dolnji Lendavi dopis, v katerem navaja, da namerava v dolnjelendavskem in murskosoboškem srezu prirediti poučna čebelarska predavanja in tečaje brezplačno. Čebelarji dolnjelendavskega sreza, člani in nečlani, naj prijavijo čimprej svoje naslove, ako se nameravajo udeležiti tečajev. Učiteljstvo in duhovščina naj blagohotno gresta čebelarjem po vaseh na roko in naj pomagata sestaviti seznam čebelarjev z navedbo sistema panjev pšameznega čebelarja. Prav tako naj se predlaga primeren prostor, kje naj bi se vršilo predavanje. Seznanji naj se pošljejo podružnici Čebelarstva društva v Dolnji Lendavi, ki bo vse nadaljnje ukrenila z bansko upravo ter obvestila čebelarje, kje in kdaj se bo predavanje vršilo.

Živahno prosvetno delo v Brezovcih. Nova doba je prinesla v naša sela novo življenje. Le malo je še slovenskih vasi, ki se še niso prebudile iz prejšnjega dolgoletnega mrtvila. Politična borba je v prejšnjih letih jemala ljudem vso voljo in vse možnosti za pravi gospodarski in kulturni napredek, danes pa je to drugače. Sedaj celo v naši skromni vasi napredujemo. Kmetijska hranilnica in posojilnica lepo uspeva. Vodijo jo sami najuglednejši gospodarji, ki se ne strašijo žrtev za prosep zadrage. Mnogim je naša posojilnica že pomagala iz nesreče in mnoge je že rešila iz krempeljev oderuhov. Gospodarji, ki so v nesreči in potrebi, najdejo pri njej vedno nesebično pomoč. Tudi hranilne vloge se od dneva do dneva večajo, kar je znak ljudskega zaupanja do posojilnice. Posojilnica ima svoje prostore v novi hiši našega požrtvovalnega blaginika gospoda Šiftarja Franca, ki si je pred kratkim zgradil stavbo, ki je v okras naši občini, vsem ostalim pa priča o podjetnosti lastnika. — Tudi v kulturnem oziru občina noče zaostajati. Vse je že pripravljeno za ustanovitev Sokolskega društva. Z vedrimi lici in veselim srcem hiti mladina vsak večer v šolo, kjer se pod vodstvom šolskega upravitelja pripravlja za vzvišeno sokolsko delo. Vsi smo ponosni na naše fante, ki kažejo toliko resnosti in volje do prosvetnega udejstvovanja, saj so nam jasno pokazali, da hočejo svoj in občine napredek. Sicer se še najdejo med nami godrnjači, ki majo z glavami in dvomijo, a tudi ti se bodo morali uživati v novo delo. Čas zakotnega zabavljanja in jadikovanja s prekrižanimi rokami je minil. Pričela se je doba dela, to bo dokazala mladina in ostali požrtvovalni občani, a ne s praznimi besedami, nego z delom. V nedeljo 26. t. m. uprizori naša mladina tri enodejanke v gostilniških prostorih g. Šiftarja ob

sedmih zvečer. Pojdimo vsi tja, da pokažemo mladini, da smo njeni prijatelji. Po igri bosta prosta zabava in ples. V nedeljo torej vsi v Brezovce!

NAŠI NA TUJEM

Pozdrav rojakov iz Francije. Pišejo nam: Lepo vas prosimo, gospod urednik, da nam dovolite malo prostora v naši ljubi »Domovini«. Živimo dobro tukaj, samo neprijetno je to, da še ne znamo francoski. Želimo rojakom vinogradnikom doma obilno trgatve. Najlepše pozdrave vam pošiljamo Kapelčani: Feliks in Fridolin Lasbaher, Alojzij Cesar, Fanika Safaričeva, Franc Škrlec, Alojzij Štefanec in Alojzij Žitek.

ŽENSKI VESTNIK

Kurnik

Ne samo poleti, ampak tudi pozimi je treba skrbeti za snago v kokošjih stajah in prebivališčih. Zdaj, še preden nastopi hud mrz, jih moramo temeljito osnažiti. Po možnosti jih umijmo z vrelo raztopino sode in potem pobelimo z apnom, kateremu smo primešali nekoliko arborina ali pa lizola. Kilo arborina denemo na sedem litrov vode, oziroma apna. Tla v kokošnjaku potrosimo z drobnim peskom, da se kokoši lahko v njem kopljejo. Okna očistimo in zadelajmo vse špranje proti mrazu.

Kokošnjak mora biti pozimi topel, to je tako zadelan, da so kokoši varne pred mrazom.

Vsaka žival potrebuje pozimi več toplote za ogrevanje svojega telesa, ker je zunanji zrak mrzel. V hlevih pa ni dobro imeti kokoši, ker je preveč toplo in jim zato, ko pridejo na hladen zrak, radi ozebejo grebeni in noge. Tudi hrana je najboljša, če je malo topla, kakor naj bo tudi voda vedno mlačna. Ako dajemo zrnatno hrano, jo poparimo, da se tako ogreje; prav tako pogrejmo tudi krompir z otrobi in vse drugo, s čimerkoli že krmimo. Vse naj bo pozimi toplo. Pri taki skrbi nam bodo kokoši nesle tudi pozimi.

V prehudem mrazu pa sploh nikar ne spuščajmo kokoši na prosto.

Za kuhinjo

Papricirani zrezki. Pol kile telečjega mesa od stegna zreži na zrezke, jih potolci, osoli in posuj malo s papriko. V kozo deni masti in eno drobno zrezano čebulo ter jo pusti, da porumeni. Nato položi na čebulo pripravljene zrezke, pokrij in pokrito duši deset minut. Potem obrneš zrezke in jih zopet pokrite dušiš nadaljnjih deset minut. Med tem zmešaj v skodelici dve žlici kisle smetane, pol žlice moke in sok od četrta limone. Vse to zlij na zrezke, dobro premešaj ter pusti, da se še pet minut dobro kuha. Daj v segreti skledi na mizo. Poleg lahko daš makarone, dušeni riž ali žličnike.

Prestice. Na deski dobro zdrobi 14 dek sirovega masla, 28 dek moke, potem prideni štiri rumenjake, žlico stolčenega sladkorja, malo naribanega limonove lupine in malo soli. Vse to skupaj umesi. Potem strkljaj z roko tanke palčice, ki jih zviješ v prestice. Pekačo pomaži s sirovim maslom ali mastjo in zloži prestice nanjo. Potem jih pomaži z raztepenim jajcem in jih zlatorumeno speci. Te prestice so kot čajno pecivo zelo primerne.

Koruzna torta. Šest rumenjakov in 14 dek sladkorja mešaj v skledi pol ure, potem prideni šest žlic koruzne moke, sok ene limone, pet dek olupljenih mandeljnov in sneg šestih beljakov. Tortni mdel dobro namaži in posuj z moko, ter zlij zmes vanj, jo lepo poravnaj in peci približno pol do tri četrt ure. Pečeno in hladno prereži, namaži z mezgjo, zloži skupaj, povrh pa jo tudi namaži z mezgjo ali pa posuj s sladkorjem.

Čokoladne rezine. Deni v skledo štiri rumenjake, šest dek sladkorja in mešaj 20 minut. Ko si zmešala, prideni dve deki kakava, pet dek zmletih mandeljnov ali orehov ali lešnikov in dve deki krompirjeve moke (to dobiš v lekarnah ali drogerijah pa tudi pri večjih trgovcih). Končno še sneg štirih beljakov. Sneg prav nalahko primešaj. Namaži z mastjo in z moko potresi podolgovato pekačo in stresi testo v pekačo, ga razravnaj, da je povsod enako debelo in ga peci v neprevročni pečici približno tri četrt ure. Ko je pecivo pečeno in hladno, ga razreži na poljubne rezine.

ZANIMIVOSTI

× **Poroka italijanske princese z bolgarskim kraljem.** Pred dnevi se je bolgarski kralj Boris zaročil z italijansko princeso Giovanno. Dan poroke je že določen in zato je na italijanskem dvoru sedaj vse zaposleno s pripravami. Poroka bo 25. t. m. v Assisiju, rojstnem kraju sv. Frančiška. Ta kraj si je izbrala nevesta sama, ker ji je ta svetnik med vsemi najbolj pri srcu. Prinčesa je dala napraviti svilene bele obleke za 200 assiških deklet, ki jo bodo spremljale kot družice pred oltar. Kraljevski dvor je že najel v mestu največje hotele in tudi več zasebnih palač, da bodo lahko spravili pod streho vse goste, 60 assiških ženskih kvačka za princeso poročni pajčolan. Na assiških stolpih in stebrih bo gorelo nad 20.000 bakel, da bo vse mesto čarobno razsvetljeno.

× **60 vžigalnih tvornic pod enim voditeljem.** Ta mož je Ivar Kreuger, kralj vžigalic. Stanuje v osamljeni hiši v glavnem mestu Švedske in načeljuje najmočnejši zvezi vžigalnih tvornic, katere proizvodi preplavljajo pet delov sveta. Kreuger izhaja iz stare švedske rodbine, ki se že skozi več rodov bavi s proizvodnjo vžigalic. Postal je gradbeni inženjer, ki jo potoval silno mnogo po svetu in delal kot inženjer v raznih podjetjih Severne Amerike, Mehike, Anglije, južne Afrike, Kanade, Indije in drugod. Po povratku v Stockholm je najprej znatno razširil svoje podjetje, nato pa ustvaril tesno zvezo vžigalnih tvornic, s čimer je zavladal po vsem svetu. Samo enega nasprotnika ni mogel potolči, in sicer Rusije, kjer se tvornice vžigalic ne marajo podvreči Kreugerjevemu vplivu. Pod Kreugerjevo upravo je danes 60 vžigalnih tovarn po vsem svetu s 60.000 delavci.

× **Skrivnostno odkritje zlatih rudnikov.** V pragozdih nekdanjega nemškega dela otoka Nove Gvineje so našli lovci okostnjak nemškega vojaka, ki je bil pobegnil leta 1914. v notranjost dežele, da se reši angleškega ujetništva, ter postal žrtev divje zveri ali črnega domačina z zastrupljeno puščico. Lovci so poslali vojakovo listino sidnejskemu sodišču, ker niso razumeli nemški. Uradniki so pričeli brskati po osebnih podatkih in nenadno odkrili podroben popis do sedaj neznanih zlatih ležišč. Vojak jih je našel, ko je taval v puščavi, in popisu priložil tudi natančen zemljevid. Uradnik, ki je prebral pismo, je v družbi nekega prijatelja odpotoval na otok in se prepričal o resničnosti podatkov. Zdaj se je ustanovila v Sidneyu družba za ukoriščanje novega rudnika. Naložila je del svojih delnic pri sodišču za primer, da bi se našli na Nemškem sorodniki onega nesrečnika, ki je odkril zlate zaklade.

× **V mračnih morskih globinah si ribe svetijo z lastno lučjo.** Na otoku Nunsuchu se nahaja postaja, ki raziskuje življenje morskih živali. To postajo je ustanovilo newyorško zemljepisno društvo in vodi jo učenjak Beebe, ki prireja z omenjenega otoka pohode na dno morja, da prouči življenje v morskih globinah, ki je še malo znano. Potaplja se v posebnem jeklenem balonu z zgoščenim zrakom. Balon se lahko spusti 500 m globoko in iz vode ga prav lahko potegnejo. V balonu je okence z debelim steklom, skozi katero opazuje Beebe življenje morskih živali. Na razpolago ima tudi telefon, tako da lahko vsak čas govori s posadko parnika, s katerega

spuščajo balon. Ravnatelj Beebe se je spustil nedavno 400 m globoko v morje. Tako globoko še ni prišel noben potapljač. Ker ima balon dva reflektorja, je lahko Beebe s svojim spremljevalcem Bartonom dobro opazoval skrivnostno življenje v morskih globinah, obenem pa tudi fotografiral poedine zanimive prizore. Reflektorja sta privabljal v bližino balona mnoge doslej neznane ribe, ki so prihiteli pogledat, kdo jih moti v njihovem kraljestvu. Učenjaka sta ugotovila, da je še malo znano živalstvo morskih globin. Fotografije so pokazale doslej povsem neznane ribe, ki si svetijo v morskih globinah, kjer vlada skoro popolna tema, z lučjo iz lastnih organov. Naravoslovje sicer že pozna nekatere živali, ki imajo v sebi posebne svetlobne snovi, toda takih rib ni še nihče poznal.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Kompromis.

Miha: «Ali hočete postati moja žena?»

Jera: «Ne!»

Miha: «Potem pa vsaj dovolite, da postanem jaz vaš mož!»

Tolažba.

Ona (zaročenci): «Kaj me ljubiš res zaradi mene same ali samo zaradi moje dote?»

On: «O, če bi imela dvakrat toliko, bi te nič manj ne ljubil...»

Čuden očka.

Flora pošlje hčerkico k očki Janku v sosednjo sobo pogledat, če očka spi. Hčerkica se vrne s poročilom: «Veš očka spi, le njegov nos ne.»

Blaga duša.

Sodnik (obtoženci): «Res nesramno je bilo od vas, da ste ukradli svojemu tovarišu ves zaslužek, medtem ko je spal. Kaj ne vidite tega?»

«Seveda, gospod sodnik, vendar pa bi bilo še nesramnejše, če bi ga bil prej zbudil, ko je tako lepo spal.»

Čudna dvojčka.

Janez (znancu na cesti): «Kaj je res, da se ti je družina pomnožila?»

Tone: «Seveda, za dva.»

Janez: «Dvojčka? Čestitam!»

Tone: «O ne, samo za enega fantička in za taščo.»

Stvar okusa.

Gospa Sivka je obiskala znanko. «Jej, kako si zrasel, odkar te nisem videla», je rekla znančkinemu sinčku.

«Saj sem pa tudi že šest let star», se je odrežal fantič.

«Glej no, pa vendar nisi prestar, da bi mi ne dal poljubčka?»

«Tisto ne, a vi ste mi prestari.»

Listnica uredništva

Montreau les Mines. Seveda je bil dopis zelo oster. Pišite nam še enkrat o zadevi, a točno, da ne bo proti paragrafom. Nepoštenjak gotovo ne zasluži obzirnosti.

Malo posestvo.

sestoječe iz hiše, sadnega vrta, dveh njiv in dveh oralov gozda ter ležeče ob cesti, prodam za 35.000 dinarjev. Šmuc Alojzij, Liplene, pošta Turjak (Dolenjsko). 445

Bolnim, nervoznim.

«Kalefluid» D. Kaleničenka — preskušeno tonično sredstvo — se zapisuje z velikim uspehom: za časa bolezni in po prestanih težkih boleznih in operacijah zaradi povratka moči pri bolnikih, za tem: pri obci ohromelosti in starostni onemoglosti, pri narušeni razmeni materije, a takisto zaradi čiščenja krvi od sečne kisline, pri arteriosklerozi, pri malokrvnih in živčno obolenih. Dobro je, predhodno konsultirati svojega zdravnika. Na zahtevo pošljemo gg. zdravnikom «Kalefluid» v preskušnjo. Brezplačno pošljemo detaljno literaturo: «Bolezni, vzroki in njihovo lečenje». Zahteve je poslati na naslov: Beograd, Kralja Milana 15, biro «Kurir», Miloš Marković. «Kalefluid» se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah.

Dvojno.

Mati (sinčku, ki ga je poslala v sosedno trgovino): «Zakaj pa te tako dolgo ni bilo? Kaj ti nisem rekla, da pridi hitro nazaj!»

Sinko: «Seveda, rekla pa nisi, naj grem hitro tudi tja...»

Dober izgovor.

Jože (svojemu znancu v gostilni): «Ti spadaš vendar k društvu užívalcev rastlinskih jedi, pa ješ pečenko.»

Janez: «Seveda, ti imenuješ to pečenko, zame pa je to prepovedan s a d...»

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilo. Oglasni oddelček «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Lahko in stalno domače delo.

Velika zadruga za pospeševanje pletarskega obrta išče marljive moške in ženske ne glede na njih doseganje zanimanje, tok življenja in bivališče, ki bi bili voljni, se v svojem stanovanju baviti s pletenjem nogavic kot lišnim obrtom Mali stroj za pletenje in material za pletenje stavlja zadruga na razpolago. Izobraževanje traja 3 do 4 dni in se vrši brezplačno. Zaslužek za izgotovljeno blago izplača zadruga vedno v gotovini. Vsakomur, kdor se javi, pošlje natančnejša navodila uprava strokovnega glasila «Pletivo i Tkivo» v Osijeku, ako pošlje znamko za odgovor. 438

Tri vinogradniška posestva

se po nizki ceni prodajo v občini Slatini v Halozah (tik ob okrajni cesti). Vsako posestvo sestoji iz vinograde, sadonosnika, gozda, v dobrem stanju se nahaajočega stanovanja, hleva in kleti Pojasnila daje Davorin Tombah v Mariboru, Zrinski trg št. 6. 434

Iščemo prodajalce

po deželi za posnemačnike, brzoparilnike, pletilne stroje, kolesa itd. (tudi za postranski zaslužek). «Tehna», družba, Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. 354

443 Zaradi proučevanja mode

odiše v tujino F. Potočnik, lastnik Krojne učilišča v Ljubljani, Stari trg št. 19. Ogledal si bo modele in kroje večjih mest. Po njegovem povratku se prične veliki jesenski tečaj za november. Ker se je za ta tečaj prijavilo že večje število udeležencev, bo honorar za obisk tečaja znatno znižan. Kroji po meri.

Kovačil

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46. telefon št. 2820. 30

Vsa PLESKARSKA, LIČARSKA in SLIKARSKA DELA izvršuje najsoodnejše in po nizki ceni

ANGELO JELČIČ

pleskar in ličar

Ljubljana VII, Celovška cesta št. 65.

Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela na deželi.

Zahtevajte brezplačni **CENIK** s 1000 slikami!

Pošiljam po povzetju
Za neustrezajoče
vrnem denar

5 let garancije

Srebro z 10 kamni 160 Din
Zlato 320 Din

Anker 45 Din

Ista, boljše, 2letna garancija 52 Din

Ista, še boljše, 4letna garancija 72 Din

Budilka z 1 zvoncec 48 Din

Ista z 1 zvoncec, najboljše kakovosti, 5letna garancija 70 Din

Ista z 2 zvoncec, 5letna garancija 85 Din

A. Kiffmann, Maribor št. 143 c
specijalist samo za najboljše ure

Kovaškega vajenca

sprejme proti vsi oskrbi Peric K., kovač, Naklo št. 18 pri Kranju. 437

Načrte in proračune

za gradbe izvršuje Tehnični biro «Tehna», Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. — Zahtevajte poset inženjerja-arhitekta. 355

Kmečko posestvo blizu Rimskih toplic

na prijaznem hribčku se takoj proda ali dá v najem z vsem inventarjem in živino. Posestvo, ki meri 35 oralov, se drži skupaj. Lep mešan gozd, v katerem se more veliko izsekati. Lep sadonosnik. Vsa gospodarska poslopja v dobrem stanju. Cena 55.000 Din. Več osebno v Ljubljani na Poljanski cesti št. 33. 444

ŠOFERSKA ŠOLA GOJKO PIPENBACHER

Ljubljana, Gosposvetska cesta 12.

Vožnja in teorija. 432

Strokovno krojno učilišče v Ljubljani,

Stari trg št. 19, odobreno od obrtnega oblastva.

Zastopništvo modnih listov anglo-francoske modne akademije.

Pričetek II. velikega jesenskega tečaja dne 3. novembra.

Z našim preskušeni krojem si ustvarite eksistenco. Konkurrirati in pridobiti si nove naročnike morete samo, če imate pristen moderen kroj. Krojači se bodo poučevali o krojenju moških oblek in uniform. Važno za vojaške obveznike. Za šivilje in nešivilje pa je velike vrednosti pouk o damskem krojenju, modeliranju, napravljanju perila in otroških oblek po naj-novejših modelih za leto 1931. Dame dobivajo za samoporočbo pouk ob poljubnih urah. Način učenja je tako lahek, da se vsakdo med šesttedenskim tečajem popolnoma izobrazi. Ako se prijavijo iz enega kraja več učencev, se jim honorar znatno zniža, prav tako revnejšim obiskovalcem tečaja. Ugodni plačilni pogoji. Učenci prejšnjih tečajev naj se pridejo učiti izdelovanja novih krojev. 442

Trgovinski potniki in krajevni zastopniki

(gospodje in dame) lahko zaslužijo s poštenim in pridnim delom povsod, tudi v najmanjšem kraju, mnogo denarja, eventualno si preskrbe tudi postranski zaslužek. (Poklic postranska stvar.) Več sporoči, če se priloži znamka za odgovor, «Aurora», Sekt. 59, Novi Sad. 413

ZAHTEVAJTE VZORCE!
VOLM-JVILA-BARLUN
IZBIRA OGROMNA
KAKOVOST DOBRA
CENE ZELONIZKE!
ŠT 32
STERMECKI CELE
VZORCI ZASTONI!

Budiljke od Din 48 navzgor

Budiljke, stenske in žepne ure kupite najbolje in najceneje pri **H. SUTTNER** LJUBLJANA 5, Prešernova ulica 4

Lastna protokolirana
tovarna ur v Svici

Budiljke iz lesa
od Din 84 navzgor

Zahtevajte cenik zastoj
in poštne prosto

Stenske ure,
ki gredo 14 dni
in bjejo, od
Din 380 navzgor

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno **MASTIN**

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače posebno klavne živine. Jasen dokaz neoporečljivo vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škatel 46 Din, 10 škatel 80 Din.

LEKARNA TRNKOCZY (zraven rotovžar). Ljubljana 66.

Glasba osrečuje...

Če jo slišite, prav posebno pa, če se sami z njo bavite! Ni treba, da je Vaš dom brez godbe! Stopite z nami v stik in si izberite primeren poceni instrument. Zahtevajte neobvezno posudbo in

brezplačni veliki katalog!

Dobavimo Vam direktno iz tovarne v Nemčiji, odnosno prodajne podružnice v Mariboru.

Pišite takoj na naslov:

MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 104-B

Milo, ki nikoli ne odpove

je najboljši pomočnik gospodinje. Bodi te pametni tudi Vi in perite le s pravim
TERPENTINOVIM MILOM

je edino sigurno delujoče, absolutno neškodljivo sredstvo proti pijančevanju ter je prinesel že mnogim tisočim mir in srečo v hišo. Tudi brez vednosti pijanca uporabljen (pomeša se lahko v jedila in pijače). Pri zadostni uporabi pri 95% vseh slučajev uspeh zagotovljen.
1 doza 20 tablet 45 Din, 1 steklenica 75 Din
3 steklenice 200 Din, 6 steklenic 350 Din.

Naslov za naročila:

'AURORA' Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička 38

Prima gonilna jermena

in vse mlinsko-tehnične potrebščine vedno v zalogi pri trvdici
CAUTZ & RAR Ljubljana, Kolodvorska ulica 35

Vesela novica nervoznim in utrujenim.

Biocitin-tablete krepe telo in živce, ustvarijo svežost, veselje do življenja in dajo cvetoč pomlajen izraz. Odstranijo nevoljo, utrujenost in nervozo. Dobivaj se v lekarnah po 40 Din in 75 Din. — Generalno zastopništvo: **Aurora, Sekt. 59, Novi Sad**. Obširen popis zastoj in poštne prosto.

Ako želite, da ostanejo Vaša gospolarska posopja z ostalim vred dobijo rebare na, morate nabavljati barve, pokost (firne), lake in druge tem slične redmele od no pri

DRAGU FRANZU

V LJUBLJANI, Slari trg št. 24 295

Postrežba točna

Cene solidne

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega, a najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinjšega mode a. Izdelane se tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.
TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Izšla je Blasnikova Velika Pratika za navadno leto 1931., ki ima 365 dni.

«VELIKA PRATIKA» je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obračun.

V «Veliki Pratici» najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solnčnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroskem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabele hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabita kmetovalci in žena v hiši.

Cena 5 Din.

«VELIKA PRATIKA» se dobiva v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založnici:

Škarni J. Blasnika nasl., d. d. v Ljubljani.

Jaz Ana Cilag

s svojimi 185 cm dolgimi, divnimi Lorelei lasmi sem dobila iste vsled uporabi pomade, katero sem sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za dober razvoj, za goste in močne lase.

Pospešuje pri damah, gospodinjah in otrocih za razvoj gostih in močnih las in daje že po kratki uporabi prirodni in običajni sijaj ter varuje lase prezgodnje osivlosti, celo do visoke starosti. Cilag pomada odstranjuje prhljaj v teku 48 ur. Niti eno sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za lase kakor Cilag pomada, katere je z vso pravico pridobila svetovni sloves, kajti dame in gospodje že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las popolnoma preneha že po nekoliko dneh, a nove korenine takoj poženo. Ta uspeh dokazuje moj 50letni jubilej ter milijoni zahvalnih pisem, katere sem prejela iz celega sveta.

Cena velikemu lončku Cilag pomade 60 Din, a dvojno 90 Din. K vsakemu lončku pa je potrebno: 1 steklo special-šampona (za 20kratno umivanje glave) 25 Din. Poština posebej. Pošiljamo proti povzetju ali proti takojšnjemu nakazilu denarja iz tvornice za Jugoslavijo. Naročilo naslovite natančno: **'AURORA'** Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička 38

